

VIII. kongresu Zveze komunistov

Dragi tovariši delegati!

Delavci, zidarji, tesarji in strokovnjaki Gradisa z velikim zanimanjem sledimo delu VIII. kongresa Zveze komunistov Slovenije — to je naš kongres, to je obračun našega skupnega dela, to so naše perspektive.

Prehajena pot je bila bogata in s ponosom ugotavljamo, da smo veliko napravili. Na tisoče objektov širom domovine so postavili gradbeni delavci in tako smo vseskozi aktivno delali pri graditvi gospodarskih temeljev naše družbe. Gradili pa nismo samo objekte, temveč gradili tudi same sebe. Danes so novi socialistični samoupravni odnosi že prodrli na sleherno gradbišče. Samoupravljanje je doseglo neslutene rezultate in nihče več ne more odločati v imenu delavcev.

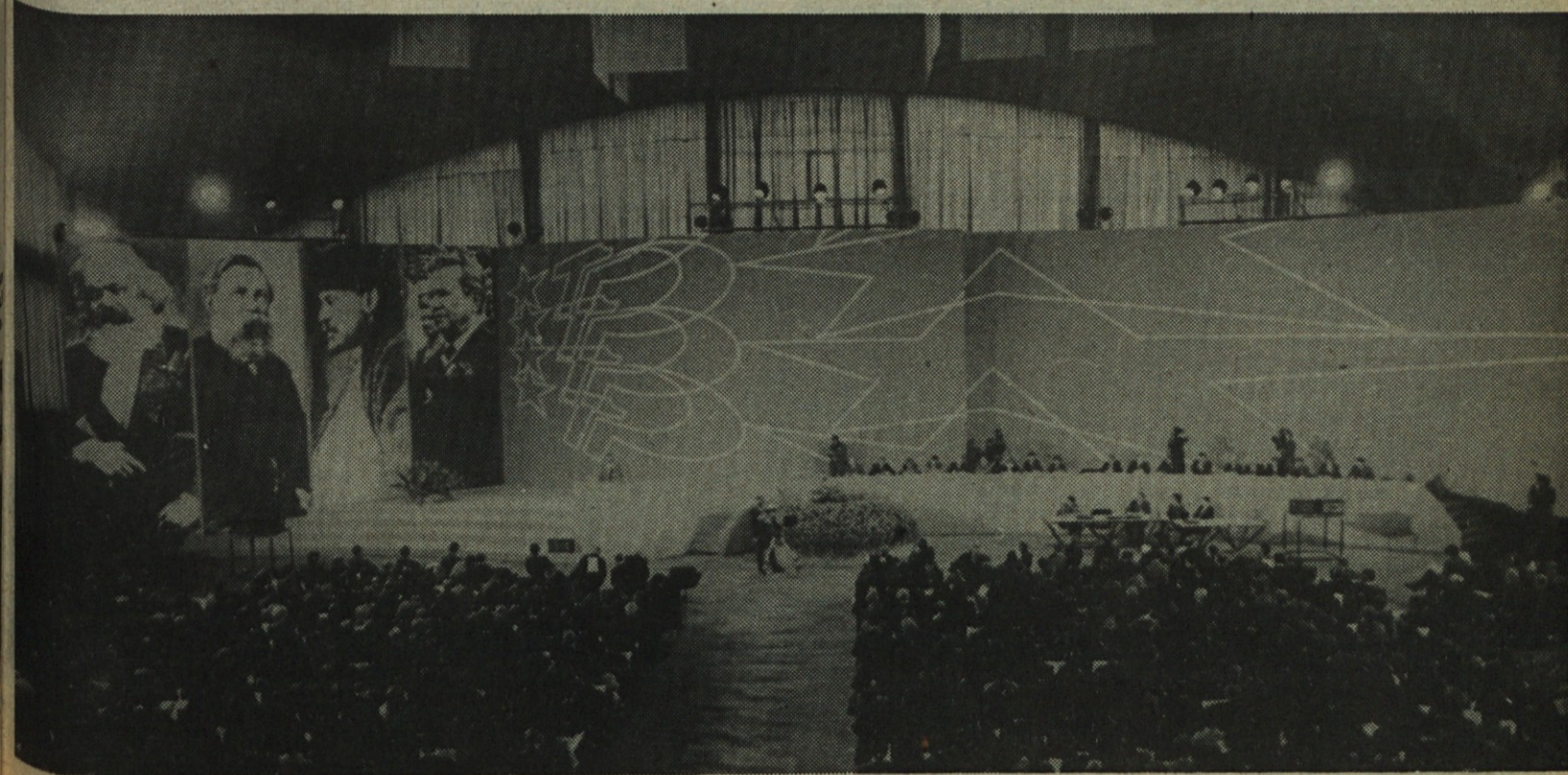
Ustava in Zakon o združenem delu ter sklepi VIII. kongresa ZK bodo tudi v prihodnje izhodišče našega dela. Še bolj bomo strnili ustvarjalne sile Gradisa, dvignili produktivnost dela ter kvalitetno gradili, tako na domačih kot tujih tržiščih. Življenjsko moč pa bomo črpali iz našega samoupravnega sistema in pod vodstvom Zveze komunistov in pridnih rok gradbenih delavcev iz vseh republik dosegali še večje uspehe. Tako bomo skupno in preko naših delegatov utrjevali moč delavskega razreda in stabilnost naše socialistične samoupravne družbe.

Vam dragi delegati, pa želimo na kongresu uspešno delo.

Ljubljana, 3. 4. 1978

Delavci gradbenega industrijskega podjetja Gradis Ljubljana

VIII. kongres ZKS

UPORABIMO LASTNE VRSTE

NI dovolj, če delavcu govorimo in mu potiskamo politično oblast v roke, temveč mora to oblast tudi uresničiti

Priprava za kongres ZK in sindikatov so za vse člane ZK izredno pomembna politična akcija. Za sabo imamo bogato prakso, izkušnje in uspehe, ki smo jih dosegli v sedanjem razvoju. Danes vemo kaj hočemo — zavedamo pa se tudi številnih ovir, ki jih bo potrebno še premagati.

Sedanji čas zahteva enotno zvezo komunistov, ki bo idejno močno in odkrito delovala v Gradisu in v odprtem dialogu odpirala perspektive v boju za nadaljno socialistično-samoupravno preobrazbo razmer v delovni skupnosti kot v celotnem podjetju. Nismo delovali kot nek forum, ali zaprta sekta, temveč kot mobilizator in organizator samoupravne družbe ter s svojim vzgledom in aktivnim delom vplivali na proces spreminjanja medsebojnih in družbenoekonomskih odnosov v podjetju, v skladu z ustavo in zakona o združenem delu.

Vsi vemo, da so pri nas proizvajalna sredstva in celotni dohodek v rokah delavcev. Zato se vseskozi krepi materialni položaj delavca. Toda, kot je nedavno dejal tov. Popit, da pa ni dovolj, če delavcu govorimo in mu potiskamo politično oblast v roke, temveč mora to oblast tudi uresničiti. Vzporedno s tem pa moramo vedeti, da življenjski in delovni pogoji delavcev niso odvisni od rezultatov dela in gospodarjenja s proizvodnimi sredstvi in dohodkom. Pri iskanju pravic, pa kaj radi pozabljamo na drugi del, da je vse odvisno od produktivnosti dela in lastnega tekočega dela, vsakega posameznika. Nešteto ur in časa smo izgubili pri obravnavah, kdo bo imel razred več ali manj, namesto, da bi se pogovarjali, kako ustvariti sistem nagrajevanja, ki bo stimulatивно vplival na delo in zadovoljstvo zaposlenih. Pri tem moram ponoviti besedilo, ki ga je zapisala komisija za izvajanje metodologije, oziroma razvrstitve na delokroge in naloge na zadnjem sestanku v Portorožu:

Določanje osnovnih OD s pomočjo PMS ne rešuje probleme nagrajevanja po rezultatih dela. Zato morajo odgovorni delavci v TOZD, DO in družbenopolitičnih organizacij v najkrajšem času narediti vse, da se uresniči načelo nagrajevanje po rezultatih dela v skladu s pravilniki TOZD, skupnem Samoupravnem

sporazumu, Zakonu o združenem delu in stališči družbenopolitičnih organizacij v SFRJ in SRS.

Ker tega nismo napravili že v lanskem letu je prišlo do velikega nezadovoljstva v kolektivu, celo do prekinitve dela. Vse to nam v nobenem primeru ni ponos, kot niso v ponos odpovedi, ki so prisotne v zadnjem času. Res, da obstojajo v naši družbi različni konflikti in protislovja, toda nobena družbena ureditev ni brez tega. Toda mi smo nova samoupravna družba, kjer se lahko vsi svobodno izražamo in aktivno sodelujemo na vseh področjih našega dela, zato naj bi bilo takšnih in podobnih pritiskov čim manj. V množici interesov moramo vedno iskati najboljše rešitve in utrditi in okrepiti vse tisto kar je napredno, socialistično in kar zagotavlja vsestranski družbeni razvoj hkrati pa krepi vlogo človeka, njegovo osebnost kot tudi njegovo osvoboditev sleherne odtujenosti.

Samoupravljanje je naš način, naš demokratični način soočanja množice interesov in njihovega vsklajevanja skupnih in družbenih interesov. Zato ne smemo dovoliti nobene samovolje poedincev, monopolov, privilegija, zapiranja v ožje kroge,

ali odločanja v imenu delavcev. Čeprav iz dneva v dan naletimo na sledove preteklosti, je ZK in vsi ki smo v njej dovolj močni in sposobni, da nepravilnosti odstranimo, kjerkoli se pojavljajo. Danes delavci sami odločajo o bistvenih vprašanjih in kolikor je kakšen predlog — sklep napredek, je odvisno predvsem od zavesti nas samih, naše volje in hotenja. Prav zato se mora v naših vrstah povečati pomen teoretičnega dela in idejno političnega usposabljanja članov ZK, sindikata in vseh samoupravnih struktur. Nadaljnji razvoj samoupravljanja je tesno povezan z dviganjem idejnopolitične sile delavcev. Če želimo zmanjšati razlike med umskim in fizičnim delom se moramo učiti in množiti svoje znanje in svoje možnosti za samoupravljanje, s tem da v njem aktivno delujemo. Z uveljavljanjem načrtnega družbenega političnega izobraževanja se bomo še bolj usposobili za prevzemanje nalog, zlasti odgovornosti v graditvi samoupravnega sistema. Zato za izobraževanje nam ne sme biti žal sredstev in časa, zlasti velja to še za mlajše delavce, katerih je v podjetju kar 46% če upoštevamo mlade od 16 do 27 let.

Ko smo sprejeli ustavo in Zakon o

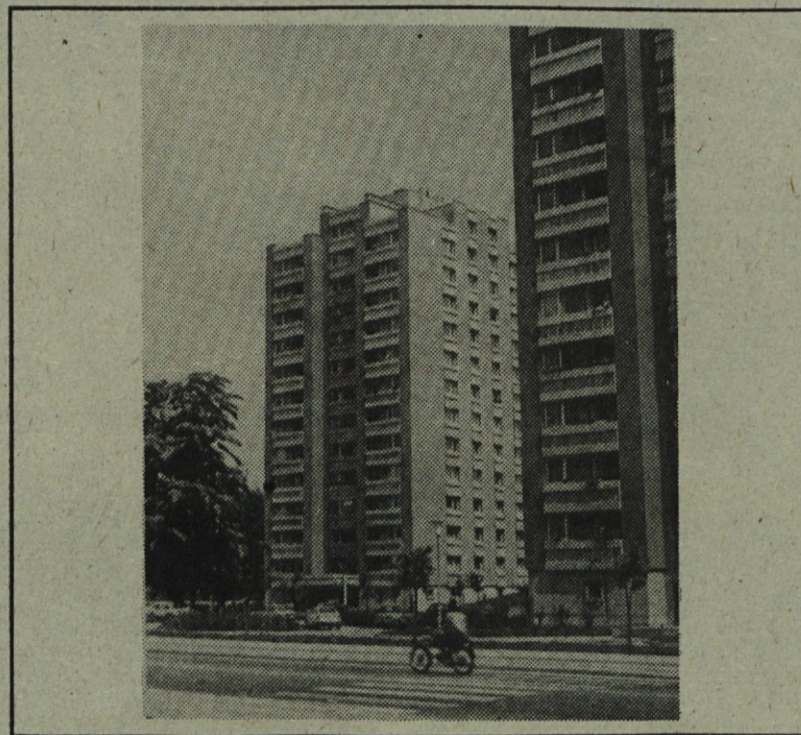
združenem delu smo začeli tudi v praksi uresničevati nekatera temeljna marksistična izhodišča. Marksizem je postal tako ključno delo. Zato uresničevanje samoupravnih odnosov zahteva od slehernega člana ZK, da se bo znal dvigniti nad praktikizem ter, da bo znal tudi sam v našem samoupravnem življenju najti ustrezne rešitve in postavljati pred teorijo naloge, ki ustrezajo iz njegove konkretne prakse. (Kdo lahko danes o določenih stvareh razpravlja — le tisti, ki zadevo poznajo).

V predkongresni aktivnosti smo sicer prizadevali, da bi povsod zagotovili idejnopolitični vpliv komunistov v vseh strokovnih službah in pri našem vsakodnevnem delu. Povečali smo aktivnost premalo pa smo odkrito razčiščevali zadeve in bili premalo vstrajni pri doseganju določenega cilja. Naše razprave, zlasti pri razpravi sejah svetov, sindikata itd. so bile predolge, včasih tudi vsebinsko neustrezne in smo za določene zadeve porabili preveč ur. V bodoče bo pri našem delu potrebno več poudarka v smislu kritike in samokritike kot moralno in kulturne vrednote ZK, omeniti pa moramo tudi, da vseh možnosti in vpliva ZK na oblikovanje politike še nismo dosegli. Premalo se še čutimo odgovorne za posamezna dogajanja v delovni skupnosti, pa do oblikovanja različnih stališč, oziroma za vztrajanje določenih sklepov v sami praksi. Pri oblikovanju politike, pa morajo sodelovati vsi člani ZK, in to vsak na svojem delovnem mestu in ne samo na sestanku. Politika ZK, pa mora biti povezana z interesi delavcev, z delavce in delavski razred kot celoto.

38. in 43. člen govori o kadrovske politiki, ki je sestavni del našega delovanja. V delovni skupnosti je potrebno centriran (ali vsaj naj bi bil) najmočnejši kadrovske potencial, zato bi mi morali pokrivati ne le svoje potrebe, temveč tudi zagotavljati strokovno delo in kadre za Tozd, (seveda velja to tudi obratno). Če to hočemo se moramo še bolj nasloniti na mlade kadre in v kadrovske politiko vnesti več razumevanja, rediti skupnih srednjeročnih in dolgoročnih načrtov in kriterijev družbeno potrebnega dela.

Podružabljanje kadrovske politike je torej primerna naloga ZK. To pa pomeni, da ne more biti na odgovornem mestu tisti, ki deluje v nasprotju z interesi družbe, delovnega razreda in v nasprotju z interesi, našega predka. K kadrovski politiki štejemo tudi sprejemanje novih delavcev v ZK, kar pa še ni postalo cilj sestavnih del našega dela.

Ob zagotavljanju enotnosti, celovitosti ciljev, načel in meril moramo KSS posvetiti več pozornosti, to v vzporedno s tem, tudi odgovorno uresničevanje sprejetih dogovorov kadrovske politiki in resolucije skupščine SRS o kadrovski politiki ter v tem smislu tudi v ZK voditi načrtno planirati bodoče kadrovske potrebe.

CESTA RADLJE — OBMEJNI PREHOD

Ob vse večjih zahtevah po sodobnem prometu tudi naš TOZD Ravna na Koroškem rekonstruira in modernizira cesto »Radlje—mejni prehod« II-369 v km 0.163 do 3+518.82, za našega stalnega investitorja Republiško skupnost za ceste.

Cesta povezuje severni del Slovenije z bližnjo Avstrijsko koroško, preko mejnega prehoda Radlje, ki ima glede na prestopanje meje meddržavni pomen. Po rekonstrukciji in modernizaciji pa bo prehod prekatégoriziran v mednarodni.

Obstoječa stara cesta ima zelo neugodne vozno tehnične elemente. Posamezni vzponi dosegajo do 21% vzpona brez potrebnega odvodnjavanja, širine 3 do 5 metrov, tako da rekonstrukcija ne sledi po vsej dolžini stari cesti, ampak je del trase nove.

Začetek celotne rekonstrukcije trase je na koti 672, konec pa na koti 480. Višinske razlike na km ceste je 54 metrov. Zaradi zelo strmih pobočij, velikega števila potokov in hudournikov je gradnja zelo otežkočena.

Potoki v km 1+141; 1+991 in v km 2+974, so izraziti hudourniki s strmimi brežinami, ki jih sestavljajo razmočene preperine melja, pomešane z glino, ki so podvržene eroziji. Za premostitev teh hudournikov smo zgradili parabolične propuste širine 5 metrov, ki imajo visoke nasipe in niso imeli nobene možnosti deponiranja nevrgradljivih razmočenih materialov, ki smo jih morali odvažati v deponije v Radlje. Vse dostope do propustov zaradi nedo-

stopnosti iz stare ceste je bilo na novo zgraditi, kar je izredno oviralo gradnjo. Propust v km 1+991 in 2+974 imata skupno 9.000 kub. m izkopov z odvozi in 1.600 kub. m betona. Gradnja pa je bila omogočena samo ob lepem vremenu.

Zaradi strmo projektiranih brežin pod in nad cesto, se nakloni brežin spreminjajo in se izkopane mase povečujejo za 30% od projektiranih 90.000 kub. m. Vse viške mas, cca 30.000 kub. m, moramo odvoziti v deponije v dolino, cesta za transport pa je povečini enosmerna. Na spodnji strani trase gradimo betonske kašte, v skupni količini 16.000 kub. m. oz. kašte sestavlja 46.000 prednapetih betonskih elementov vzdolžnikov in 28.000 prečnikov. Nagibi kašt so 3 : 1 in 5 : 1.

Temelji predstavljajo količino 4.000 kub. m betona. Sama gradnja kašt je zaradi razmočenosti brežin in nedostopnosti onemogočena. Za vsako kašto je potrebno zgraditi novo začasno cesto, da lahko pripeljemo material do kašt, gradnjo pa sestavljajo tri faze dela (gradnje kašt, zem. nasip, filter), ki so odvisne med seboj. Posebno otežkočeno delo je, ker ni možno ustvariti, zaradi omejenosti prostora, nobenih deponij in se vsi materiali sproti vgrajujejo.

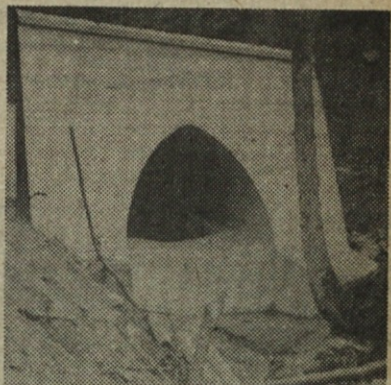
Kamnit drobir za polnjenje kašt vozimo iz Josip dola. Cesta iz Josip dola pa ima omejene osne pritiske, tako da lahko vsakokrat vozimo največ 7 kub. m ali pa kršimo prometne predpise. Kašte izdeluje in transportira na cesto TOZD Maribor, visoke gradnje.

Tamponski material in beton vozimo iz betonarne Št. Vid, last gradbenega podjetja Radlje ob Dravi. Vso mehanizacijo in prevoze organizira TOZD SPO, ki ima glede na težavnost hribovitega terena, strmih pobočij, nevarnosti gradnje na gradbišču skupino strojnikov, ki zasluzijo vso priznanje in pohvalo za dosedaj opravljena dela. Tako lahko kljub zahtevnosti in težkim pogojem dela z gotovostjo računamo s takim zalaganjem vseh sodelujočih, da bo GRADIS izpolnil vsa pričakovanja investitorja R. S. C., kot v kvaliteti opravljenih del in roku zaključka vseh del v 29. novembru 1978, četudi je v lanskem letu opravljenih samo 1-3 del. Skupna vrednost vseh del se ocenjuje na starih 10 do 61 milijard.

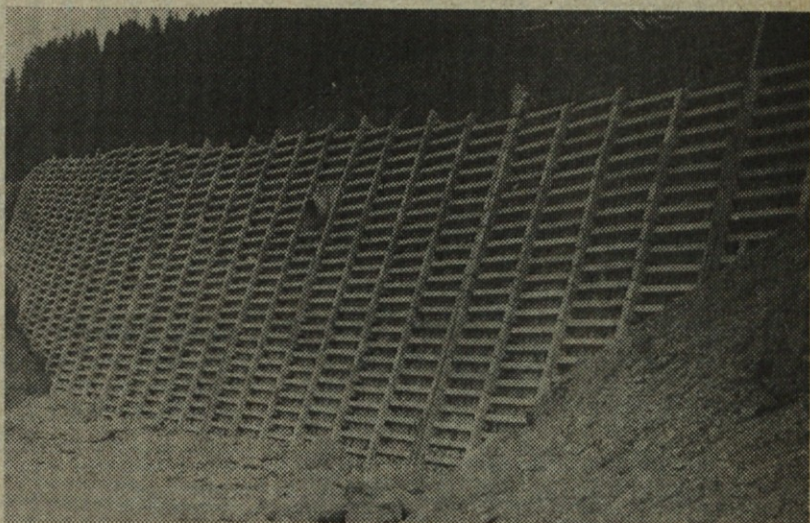
ŠTERN MIRKO

Težak je prenos elementov za kašte — preko 70 kg

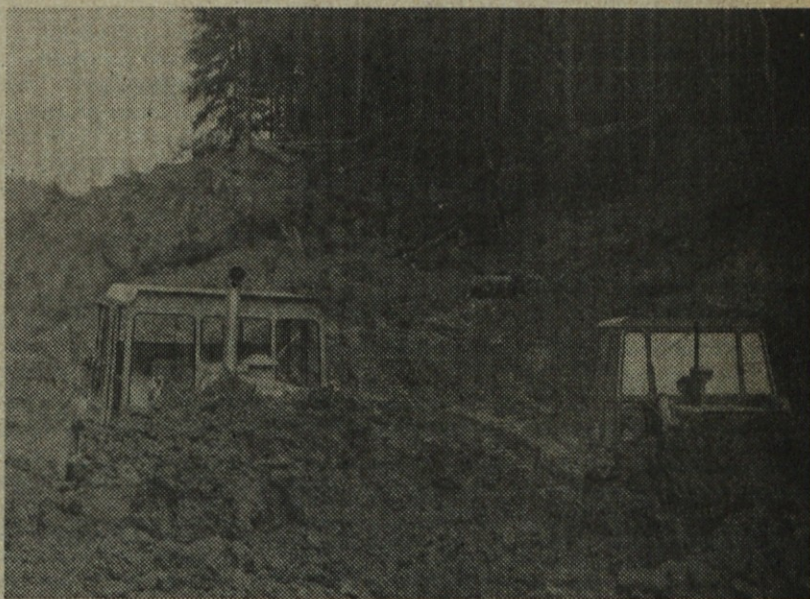
Propust, ki je povzročal največ težav, stoji v grapi in močvirju

Kašta P-155 brez katerih ne gre v hribovitem in močvirnem terenu

Skupina ravenskih tesarjev, ki so se specializirali za delo na nizkih gradnjah

Buldožerji so ponovno zaorali na cesti obmejni prehod Radlje ob Dravi

ZA DEŽJEM PRIDE SONCE

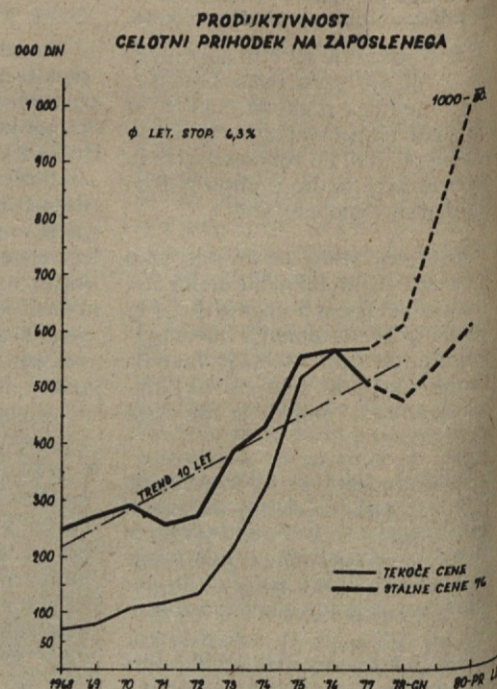
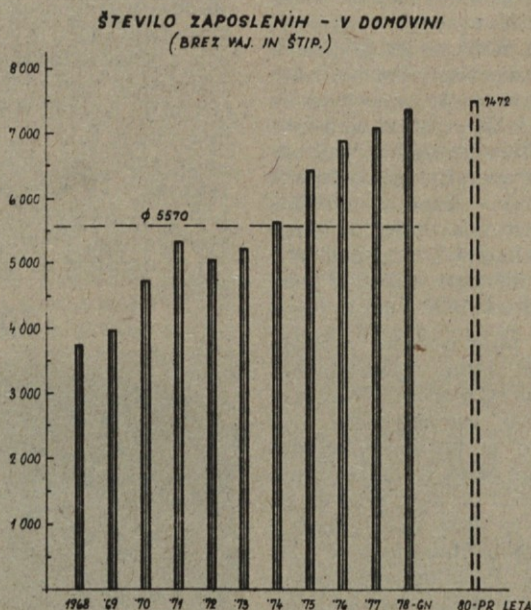
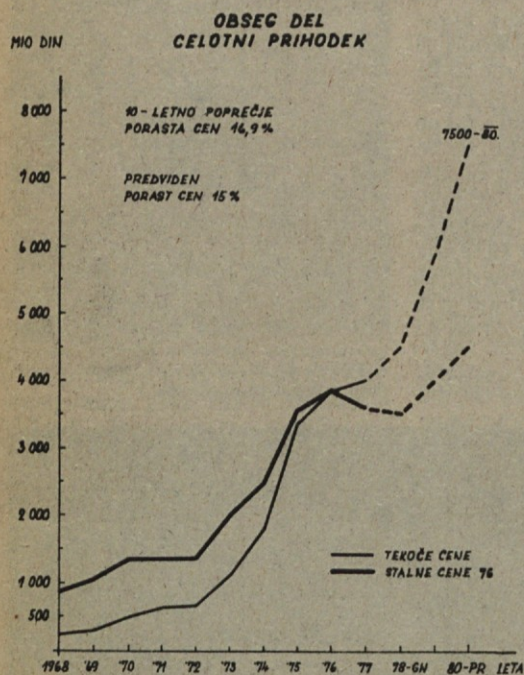
Zadovoljstvo je lahko tudi varljivo, ker ne pride vse samo tako kot sonce

Pred letom dni smo ob ugotovitvi porasta celotnega prihodka v letu 1976 do leta 1975 za 14 % rekli, da Gradisov obseg ni porasel, ker se je ob upoštevanju porasta cen za 7 % povečal realni obseg del le za 7 %. Lani pa se je povečal celotni prihodek le za 4 % nominalno, realno pa se je celo zmanjšal za 7 %. V obeh letih — 1976 in 1977 — skupaj se je povečal nominalni obseg del za 19 %,

upoštevajoč porast cen v teh dveh letih za dobrih 19 % pa se je realni obseg del celo zmanjšal za 0,4 %!

Ker se je v teh dveh letih povečalo število zaposlenih za 639 delavcev, to je od 6430 na 7069 delavcev v letu 1977 in ker se je tudi število ur povečalo od 15,70 na 16,34 mio ur, se je znižala tudi produktivnost.

Ta dva podatka — znižanje obsega del in produktivnosti — sta najbolj neugodna rezultata poslovanja poleg znižanja realnih osebnih dohodkov naših delavcev v obravnavanih dveh letih. Nazor neje kažejo nekatere rezultate poslovanja v zadnjih letih in predvidevanja po letošnjem planu GN 78 ter programu razvoja — PR 80 objavljenih slike.

VZROKI SO VEDNO OBJEKTIVNI IN SUBJEKTIVNI, TODA PRI SLABOSTIH PREVLAJUJEJO PRVI, PRI USPEHIH PA DRUGI — ALI RES?

Iz podatkov gospodarskega načrta za leto 1978 vidimo, da smo — tako kažejo slike — v letih 1976 in 1977 imeli v Gradisu stagnacijo oziroma zastoj. Celo za leto 1978 načrtujemo zastoj v produktivnosti Naštejemo glavne vzroke:

1. Zelo uspešna predhodna leta zlasti 1975;
2. Velik delež zunanjih sodelavcev (kooperantov);
3. Zmanjšanje investicijske dejavnosti v letih 1976 in v prvi polovici leta 1977;
4. Prehod na plačano realizacijo;
5. Preurejevanje vrst kolektiva v utiranje po poteh in določilih zakona o združenem delu in drugih zakonov;
6. Pomanjkanje materiala, zlasti cementa;
7. Prevelik obseg nadurnega dela;
8. Premalo učinkovito nagrajevanje.

Nekaj vzrokov smo skoraj že »preboleli«, predvsem zadnji naštetih pa so nam ostali za letos. Ob prehodu v leto 1978 smo se oborožili z akti, ki smo jih na seminarjih — zlasti za tehnični kader — spoznali tudi поблиže. Zdaj bi lahko rekli: veselo na delo. Ob reklu, da se brez muje še čevljev ne

obuje, je lahko govoriti tudi tako, da nam večasih manjkajo vezalke ali pa so samo strgane ali pa tudi tako, da sodobni čevlji nimajo vezalk, nuja pa je še vseeno potrebna, če si bos ali slabo obut.

PODATKI SO ZRCALO NAŠEGA DELA

Zdaj pa pogledjmo še nekaj števil v naslednji preglednici:

SESTAVINA	Leto 1976		Plan 1977		Leto 1977		Indeksi	
	mio din	%	mio din	%	mio din	%	1977 / 1976	1977 / GN
Celotni prihodek	3859	100	4136	100	4003	100	104	99
Vrednost proizvod.	3854	100	4168	101	3891	97	101	101
Obrtniška dela	1005	26	820	20	1062	26	106	106
Vredn. čiste proiz.	2849	74	3348	81	2829	71	99	99
Stroški	2820	73	2938	71	2824	70	100	100
Družbeni proizvod	1039	27	1198	29	1179	30	114	114
Amortizacija	97	3	113	3	106	3	110	110
Dohodek	942	24	1085	26	1073	27	114	114
Povečani dohodek	977	25	1126	27	1110	28	114	114

Zgoščene številke lahko s kratko razlago razložimo takole:

Dejansko se je obseg naših del še bolj zmanjšal kot smo ugotavljali malo prej, ker se je precej povečal obseg obrtniških del, v primerjavi s planom celo za 30 %.

Ker so stroški ostali nespremenjeni, celotni prihodek pa se je povečal za 4 %, sta se povečala družbeni proizvod in dohodek za 14 %. Hkrati se je delež stroškov v celotnem prihodu znižal od 73 % na 70 %, kar vse kaže naboljšanje ekonomičnosti. Če povemo, da je znašal delež stroškov v letu 1975 74 %, potem moremo ugotoviti, da se

zboljšuje ekonomičnost že dve leti zapored. To pomeni, da kljub zmanjšanemu obsegu del boljšo gospodarimo (s stroški). Podrobna analiza, ki ne moremo objaviti na straneh našega časopisa, bo pokazala, katere sestavine stroškov smo uspeli relativno znižati.

BILI SMO ENA REDKIH ORGANIZACIJ, KI JE DELILA DOHODEK — NA OD SKLADU Z MERILI

Naslednja preglednica nam kaže strukturo delitev dohodka:

SESTAVINA	Leto 1976		Plan 1977		Leto 1977		Indeksi	
	mio din	%	mio din	%	mio din	%	1977 — 1976	1977 — GN77
	Dohodek	942	100	1085	100	1073	100	114
Pogodb. obveznost	58	6	59	5	68	6	117	114
Dajatve iz dohodka	150	16	168	16	188	18	126	112
Čisti dohodek	734	78	858	79	817	76	111	95
Osební dohodki	508	54	572	53	572	53	113	100
Osební prejemki	29	3	32	3	42	4	145	131
OstaneK dohodka	197	21	254	23	203	19	103	80
Poslovni sklad	116	12	168	15	119	11	103	71
Sklad skupne porabe	56	6	65	6	62	6	111	95
Rezervni sklad	23	3	21	2	20	2	87	97
Za druge namene	2	—	—	—	2	—	115	—

OD v Gradisu	1976	1977	Indeks
OD na mesec neto	4259	4674	109,7
OD na uro neto	21,79	24,39	111,9

Pribiti je treba, da niso bili (pre)visoki naši osebni dohodki, ampak je bil prenizek naš dohodek.

V primerjavi s slovenskim gradbeništvo se je nivo osebnih dohodkov v Gradisu znižal od indeksa 107 na 102. To pomeni, da so bili naši osebni dohodki samo še za 2% višji od poprečja osebnih dohodkov v drugih gradbenih podjetjih Slovenije.

OstaneK dohodka — 203 mio din — je bil sicer za 3% višji od prejšnjega leta, vendar pa zaradi inflacije manj vreden.

Delitev ostanka je bila zelo podobna oni iz leta 1976 pa precej različna od planirane delitve. Po

GN 77 smo nameravali dati večji delež, to je 15% dohodka v poslovni sklad, dejansko pa smo namenili samo 11%.

NAJVEČ O USPEŠNOSTI POSLOVANJA POVEDO KAZALNIKI

Uspešnost poslovanja je seveda močno odvisna od obsega del. Toda pravo sliko uspešnosti nam dajo kazalniki, kajti ena milijarda predstavlja za stočlanski kolektiv nekaj drugega kot za dvestočlanski kolektiv.

KAZALNIK	Leto 1976	Plan 1977	Leto 1977	Indeksi	
				1977/76	1977/GN77
1. Vrednost čiste proizvod. na efekt. uro	205	238	204	100	86
2. Povečani dohodek na pogojno uro	32,77	37,44	36,50	111	98
3. Osební dohodki na pogojno uro	17,05	19,02	18,82	110	99
4. Delež OD v PD (3:2) v %	52	51	52	99	102
5. Akumulacija v primerjavi s popr. vloženi sredstvi	0,174	0,207	0,137	79	66

Prvi kazalnik kaže produktivnost. V primerjavi z letom 1976 je ostala skoraj nespremenjena (indeks 100). To pomeni, da se je realna produktivnost znižala za toliko, za kolikor so se povečale cene v Gradisu (v letu 1977 za 11,7%). V kolikor bi ustvarili planirano vrednost 238 din VČP/EU, bi porasla realna vrednost za 3,9%, to pa je ravno toliko, kolikor znaša v Gradisu tridesetletno poprečje letnega porasta produktivnosti.

Drugi kazalnik — PD/ph je naš najpomembnejši kazalec uspešnosti. Povečal se je za 11,4% ali skoraj natanko toliko kot cene. Tudi s tem rezultatom ne moremo biti preveč zadovoljni, tem manj, ker nismo dosegli planirane vrednosti, pa čeravno samo za 2%.

Iz tretjega kazalnika — OD/ph ugotovimo, da so se osebni dohodki povečali v manjši meri kot dohodek, kar je v skladu s predpisanimi merili. Dosegli smo skoraj planirano vrednost (indeks 99), toda zaostanek dinamike OD za porastom življenjskih stroškov kaže, da so se realni OD/ph znižali za 3,7%.

Delež osebnih dohodkov v (povečanem) dohodku je ostal nespremenjen in znaša 52%. To je dobro. V letu 1980 naj bi znašal 50% in manj. V tem primeru bo naš delilni obrazec zelo enostaven:

$$OD/ph = D/ph \times 0,5$$

Saj bo stalnica zlasti za uspešne TOZD negativna; to pomeni, da bomo namenjali za osebne dohodke manj kot polovico dohodka.

Peti kazalnik kaže na donosnost (rentabilnost) vloženi sredstev. V primerjavi z letom 1976 se je donosnost zmanjšala za 21%, namesto da bi se povečala za 19% — kot smo planirali z GN 77. Večji vloženi kapital, stagnirajoči obseg del in akumulacija — to ni dobro.

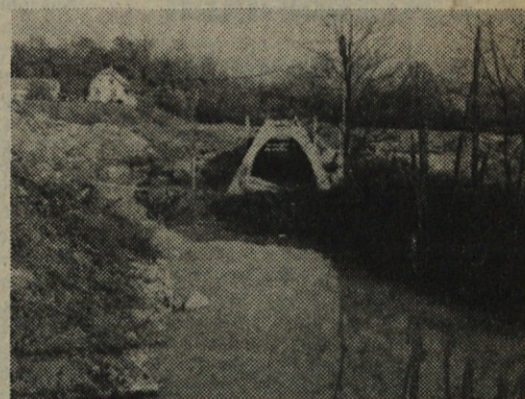
ZDRUŽIMO NAŠE STROKOVNE, POLITIČNE IN SAMOUPRAVNE SILE!

Soočanje z navedenimi podatki mora vsakega zavestnega samoupravljalca v Gradisu prisiliti v

Pogodbene obveznosti in dajatve skupaj so predstavljale leta 1976 22% dohodka, planirali smo zmanjšanje njihovega deleža na 21%, dosegli pa spet močno povečanje na 24% ali indeks porasta s 123, kar predstavlja že znesek 256 mio din, to je blizu 26 milijard starih dinarjev!

Vsled tega je porast čistega dohodka manjši — 11% kot porast dohodka — 14%.

Osební dohodki so se izplačali točno v višini planiranega zneska — 572 mio din!! Njihov porast za 13% (točno za 12,6%) je takšen, da smo le za malenkost kršili dovoljen porast za 12,2%, kolikor bi smeli porasti osebni dohodki glede na porast dohodka. Kljub temu pa so bili naši osebni dohodki realno nižji kot leto poprej zaradi višjega porasta življenjskih stroškov, ki so porasli za 14,6%. V republiki Sloveniji pa so se realni osebni dohodki povečali.

»Oh, ta naš Gradis!

razmišljanje — nato pa k dejanjem. Napisali smo nekatere vzroke in umovali o muji, to je o naporu, da se obuješ, če si bos. Ko govorimo o nuji, normiranja na primer, radi rečemo, da nimamo (dobrih) normativov (spremenjenih v točke). In čeprav vemo, da jih imamo, smo jih imeli, smo našli dlako v jajcu ali raztrgano vezalko in tako ubili moralnega mačka za naše dejanje, ki mu lahko rečemo — vržena puška v koruzi. Toda puške niso odvrgli delavci, nasprotno, naši delavci potrjujejo s svojimi dejanji, kako prav je imel Kardelj, ko je rekel (to smo napisali tudi v zadnji številki našega vestnika):

NE SMEMO POZABITI, DA JE IZOBLIKOVATI POLITIKO OSEBNIH DOHODKOV PO DELOVNIH USPEHIH PREDVSEM RAZREDNO IN IDEJNOPOLITIČNO VPRAŠANJE.

»Ni bilo vedno lahko«

50 let Jožeta Zajca

Koncem aprila se bo priključil bataljonu starejših strokovnjakov, oziroma delavcev tudi direktor TOZD GE Ljubljana-okolica, tov. Jože Zajc. Marsikdo bo ob tej novici najbrž presenečen, saj je naš jubilar kar precej časa uspešno skrival svoja leta. Letos pa se je premislil in si pustil rasti gosto brado, tako da bomo vedeli vsi, da imamo v naši sredi že starejšega, resnega možakarja, ki se je že srečal z Abrahamom — in ne večnega mladeniča. Toliko za šalo in záres.

Naš jubilar se je rodil 29. aprila 1928 v Zadvoru pri Dobrunjah (obč. Ljubljana-Moste-Polje) v pravi delavski družini, saj je bil njegov oče dolga leta zaposlen v veški papirnici. Kot zanimivo naključje pa lahko že takoj omenimo, da tov. Zajc že vrsto let preko Gradisa uspešno vodi velike rekonstrukcije in razširitve v tej isti tovarni.

Po končani tehniški srednji šoli se je l. 1948 pričela njegova prava gradbeniška praksa. V času obnove in graditve porušene domovine in v časih osrednjega planskega gospodarstva je bilo razumljivo, da je bil takoj po končanem šolanju poslan v Makedonijo. Z dekretom republiškega ministrstva za gradnje LRS je bil dodeljen makedonskemu ministrstvu, ki ga je razporedilo za tehničnega vodjo gradb. podjetja Granit in Bitoli, kjer je opravljal navedeno delo sicer le krajši čas, od junija do novembra 1948, ko je odšel na služenje kadrovskega roka v JLA. Po tej prekinitvi se je takoj decembra 1949 zaposlil pri Gradisu in sicer na takratnem največjem ljubljanskem gradbišču Litostroj, od kjer ga že poznamo najstarejši gradisovci. Seveda je večina njih že v pokoju ali pa celo pod črno rušo. Pri Gradisu je pričel delati kot obračunski tehnik, kakor imamo običaj še sedaj za mlade tehnične kadre. Zaradi marljivega in vestnega dela je hitro napredoval v vodjo objekta, pa naprej do sektorskega vodje itd. Leta so hitro tekla in enako tudi njegova gradbišča — na Litostroju, na ZRMK, prvi fazi izgradnje Gosp. razstavišča, po premetitvi na novo enoto Zalog pa so sledila gradbišča

nove hladilnice »Slovenija-sadja«, kompleks nove klavnice »Emona«, lokatorni kolodvor v Mostah, objekti za SAP v Ljubljani, obsežna razširitev Avtoobnove za Bežigradom, vmes pa seveda še kup manjših delovišč.

Po smrti ing. Pogačnika leta 1964, je centralni delavski svet imenoval tov. Zajca na izpraznjeno delovno mesto šefa poslovne enote Zalog, pozneje uradno preimenovane v enoto Ljubljana-okolica. Tiste čase je bilo v Gradisu precej dvomov o tem ali naj enota ostane samostojna še naprej, ali pa naj se združi z Ljubljano. Direktor Zajc in zaloški kolektiv so dokazali, da so sposobni za samostojnost. To je razsodil tudi neizprazni sodnik — čas. Obseg del se je širil, kmalu je bilo treba preseliti tudi sedež enote v Ljubljano, na gradbišče stanovanjske soseske Nove Jarše. Tov. Zajc je s svojim delom dokazal, da je sposoben vodja, oziroma direktor TOZD in zato mu je kolektiv preko svojih samoupravnih organov že večkrat podaljšal mandatno dobo. Pod njegovim vodstvom se je TOZD v zadnjih letih razširil še na dolensko območje (IMV, Iskra, Novoles) ter celo preko Gorjancev in na Notranjsko. V plodnem sodelovanju z mlajšimi in starejšimi strokovnjaki ter z vsem kolektivom je tov. Zajc v minulem obdobju prejel za vsestranske zasluge medaljo dela in red dela z zlatim vencem, kolektiv TOZD pa lani eno od prvih Gradisovih priznanj.

Kakor vidimo, se vedno prepleta dejo našega slavljenca in razvoj TOZD. Če pišemo o direktorju, moramo omeniti »njegov« kolektiv — ali obratno.

Malo širši opis ob taki priložnosti je včasih potreben tudi zato, da se spomnimo na »Stare čase«, nekaj pa zato, da še mlajši ali novejši Gradisovci bolj spoznajo svojo starejšo generacijo.

Za zaključek čestitamo tov. Jožetu Zajcu k njegovi petdesetletnici — ter mu za naprej želimo še dosti delovnih uspehov, doma pa veliko veselja z družino in lepimi vrtnicami!

V. DAMJAN

Nova žepna knjiga

Kdor se zanima za knjige, je mogoče opazil novo knjižno zbirko, v kateri so zanimive knjige vseh vrst po za današnje čase presenetljivo nizkih cenah. Mogoče jo je opazil tudi kdo, ki sicer ne zahaja po knjigarnah, kajti te knjige so v prodaji tudi v samopostrežnih trgovinah, kioskih itd. na 250 prodajnih mestih po Sloveniji.

Gre za novo zbirko v moderni žepni vezavi, v kateri je zastopano branje vseh vrst: romani in povesti znanih tujih in domačih pisateljev, vojno dokumentarne zgodbe, fanta-

stika, priročniki, vmes je celo Ivačičeva kuharska knjiga. Kaže, da skušajo slovenske založbe (nove žepne zbirke ne izdaja samo ena, ampak skupno 7 slovenskih založb) tokrat res ponuditi bralcem zanimive knjige po zelo nizkih cenah: večinoma so po 30, 40 in 50 din, najneje celo po 20 din. Ker so vmes obsežni romani, nam primerjava s trdo vezanimi knjigami istega obsega pokaže, da so te nove žepne knjige naprodaj za četrtno do tretjino običajne cene.

Založniki nove žepne knjige obljublajo, da bodo zbirko dopolnili z novimi zanimivimi knjigami še pred pomladjo in jo po izbiri razširili še na nova področja, ki zanimajo bralce.

Bil je že skrajni čas, da tudi Slovenci dobimo moderno žepno

Julij Gjurasek

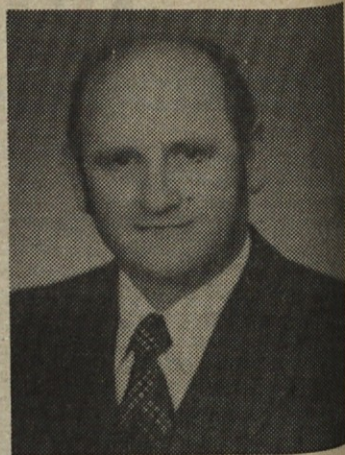
Z Abrahamom sta si podala roke

Konec meseca februarja je tovariš GJURASEK Julij, direktor TOZD Gradnje Ptuj slavil pomemben osebni jubilej 50-letnico in 26 let zaposlitve v istem podjetju. Še boljšemu razpoloženju in jubileju primerno — štimungo — je dala vesela družčina v Portorožu, kjer se je tovariš Gjurasek Julij nahajal na seminarju med svojimi tovariši — Gradisovci.

Ob tej priliki so se ga sodelavci spomnili z darilom za katero se jim najlepše zahvaljuje.

Gjurasek Julij je končal srednjo tehnično šolo leta 1949 kot absolvent II. povojne generacije. Po končani šoli se je najprej zaposlil pri izgradnji novega Beograda, kjer si je nabral prve izkušnje iz gradbene operative. Med odsluženjem vojnega roka je ravno tako sodeloval pri izgradnji raznih objektov. Po vrnitvi iz JNA se je zaposlil v tedanjem Remontnem podjetju v Ptuj, iz katerega so se razvile Gradnje, ki so se v drugi polovici leta 1975 priključile kot 18. TOZD Gradisa. V Remontu in pozneje v Gradnjah je tovariš Gjurasek Julij opravljal posle tehničnega vodje do leta 1963. Po letu 1963 ko je takratni direktor odšel v pokoj je prevzel krmilo v svoje roke kot direktor podjetja. Na tej funkciji se je zavzemal, da bi podjetje doseglo večjo razvojno stopnjo z združitvijo z drugimi podjetji. Neuspeh v ptujski občini glede združitve je privedel do tega, da se je pod vodstvom tovariša Gjurasek Julija Gradnje združilo z Gradisom.

Delavci temeljne organizacije združenega dela so se mu za njegovo dosedanjo delo zahvalili s skromnim darilom. Ob tej priliki je tovariš Gjurasek Julij v zahvalo priredil zakusko in se vsem zahvalil za izkazano čast. Celotni kolektiv TOZD Gradnje Ptuj mu ob jubileju želimo mnogo zdravih in zadovoljnih let predvsem pa čimveč poslovnih uspehov.

Vinko Veit — petdesetletnik

16. januarja je praznoval 50-letnico rojstva Vinko Veit, gradbeni delovodja TOZD GE Maribor. Pri Gradisu se je zaposlil že takoj po vojni l. 1945 pri takratni OBNOVI kot mlad delavec. Že leta 1946 je opravil izpit za tesarja, 1948. leta pa je bil premeščen v Strnišče, sedanje Kidričevo, na izgradnjo tovarne Glinice in aluminija.

Nato je za tri leta oblekel vojaško suknjo in se kasneje ponovno vrnil k Gradisu. Sam pravi, da so delali cele dneve, tako da so imeli zelo malo časa za dodatno izobraževanje. Kljub temu pa je leta 1960 končal delovodsko šolo. Od takrat dalje se je začel potepati po gradbiščih širom Slovenije: hotel Bellevue Pohorje, tovarna močnih krmil Ptuj, Perutninarska farma Ptuj, Turnišče, Luka Koper, Silosi Ptuj itd., na vrsto je prišel tudi Portorož in sedaj Ormož. Vse to so objekti, v katere je Vinko vgradil tudi košček sebe, s ponosom se lahko ozre na prehojeno pot, pa tudi mi vsi smo lahko ponosni nanj.

Poleg naporenega dela pa še vedno najde čas za družbenopolitično udeleževanje. Do leta 1948 je vršil dolžnost sindikalnega poverjenika, več mandatnih dob pa je bil predsednik upravnega odbora. Bil je tudi predsednik centralnega delavskega sveta, sedaj pa opravlja dolžnost sekretarja OO ZK GE Maribor. Bil je odlikovan z redom dela s srebrnim vencem. Najbolj pa je ponosen na udarniški znak, katerega je prejel kot prvi udarnik pri izgradnji tovarne aluminija v Kidričevem. To je bilo leta 1947 in od tega je že polnih 30 let. Če bi še sedaj podeljevali udarniške znamke, bi si jih vinko zaslužil še več. Ostal pa je skromen in voljan prevzeti nase še tako odgovorne naloge. Takšen je bil in je še.

K njegovemu jubileju mu njegovi sodelavci iskreno čestitajo.

ŠTROF

knjigo po nizki ceni, kakršna je drugih evropskih deželah, že dolgo uveljavljena. Zanimiv izbor prvih knjig je dober obet za to, da bodo bralci knjige dobro sprejeli, njihova nizka cena pa daje upati, da jih bodo kupili tudi marsikdo, ki sicer ne kupuje redno knjig.

DVE SEJI PREDSEDSTVA KONFERENCE OOS

Predsedstvo konference OOS je že s svojo prvo sejo, ki je bila 7. februarja 1978 na gradbišču NE Krško, pričelo z novo obliko delovanja, opredeljeno z delovnim načrtom konference za leto 1978, sprejetim na občnem zboru konference februarja letos. Predsedstvo konference bo namreč odslej večino svojih sej organiziralo v sredinah, kjer so v danem trenutku prisotni konkretni problemi.

Kot smo že omenili, je predsedstvo konference imelo svojo prvo sejo na gradbišču NE Krško skupaj z izvršnim odborom tamkajšnje sindikalne organizacije. Na seji so bili prisotni tudi odgovorni predstavniki vodstva gradbišča.

Osrednja točka razprave je bila obravnavanje aktualne problematike gradbišča NE Krško.

Tovariši iz Krškega so uvodoma opisali delovanje sindikata na njihovem gradbišču ter problematiko s katero se srečujejo pri delu na tem velikem gradbišču.

Veliko problemov je bilo predvsem s prehrano, saj se delavci pogosto pritožujejo, da kvaliteta hrane ne zadovoljuje. Vendar je objektivno najbrž res, da je v primeru, ko se hrana kuha za nekaj sto ljudi, res težko ugoditi slehernemu posamezniku. Ne želimo pa s tem opravičevati primerov, ko je hrana bila skrajno neokusno pripravljena, lahko bi rekli neužitna.

Drugo tako vprašanje, zelo pomembno za delavce, je nastanitev v naselju. O urejenosti samih barak in sob se lahko izrazimo pohvalno, ne moremo pa tega trditi za urejenost naselja kot celote. Skrajno neurejen je prostor med barakami, ni ureje-

nih poti, ni zelenic. Delavci so prisiljeni hoditi po kamenju, vodi in blatu. Sicer pa so tudi v naselju dobili nekatere objekte, ki so nujni za kolikor tolikor normalno življenje v naselju.

Urejena je trgovina, Ljubljanska banka ima v naselju svojo poslovalnico, urejena je pa tudi zobna ambulanta z majhno »napako« sicer, nima namreč zobozdravnika. Vse to in tudi asfaltirane površine za razne igre z žogo, je bilo pridobljeno z vztrajno akcijo sindikata, ki na tem gradbišču uspešno deluje.

V zadnjem času je postalo posebno pereče regresiranje malice oziroma obračunavanje bonov za malice. Izvršni odbor OOS v Krškem je o tem večkrat razpravljal in predsedstvo je podprlo njegova stališča in sklepe ter jih skupaj s svojimi sklepi posredovalo prizadetim TOZD in ustreznim strokovnim službam.

Drugi del seje predsedstva je bil posvečen nagrajevanju po delu oziroma analizi delokrogov in razvrstitvi delavcev na delokroge. Predsedstvo je ugotovilo nekaj napak oziroma odklonov od dogovorjenih načel. Svoje ugotovitve je predsedstvo posredovalo delovni skupini, ki je usklajevala ocenitve delokrogov.

Več o delitvi sredstev za osebne dohodke je predsedstvo spregovorilo na drugi seji, ki je bila 20. marca 1978. O tej seji nekaj več v nadaljevanju.

O prvi seji samo še to, da je predsedstvo sklenilo predlagati za podelitev zlatega znaka Slovenije tov. Raušl Janezu ter srebrnega znaka sindikatov Slovenije osnovnim organizacijam NE Krško, OGP Ljub-

ljana in GE Maribor — obrati. Predsedstvo je v predvidenem roku posredovalo predloge z utemeljitvami Republiškem svetu ZSS oziroma ustreznim Občinskim svetom ZSS.

Na drugi seji 20. marca 1978 je predsedstvo nameravalo govoriti predvsem o problematiki rekreacije članov kolektiva, konkretno o letovanju delavcev v počitniških domovih.

Vendar so nekateri dogodki pred tem narekovali, da je predsedstvo uvrstilo na dnevni red druge seje tudi vprašanje delitve osebnih dohodkov po delu, tako imenovanega nagrajevanja po delovnem učinku.

Ugotovljeno je bilo, da je do konfliktnih situacij in nezadovoljstvo delavcev prišlo predvsem zato, ker nismo takoj pristopili k izvajanju pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov, sprejetih koncem lanskega leta. Tako smo bili v situaciji, ko so delavci, sicer upravičeno razvrščeni na iste delokroge (v iste razred), prejeli tudi enake osebne dohodke, čeprav njihov prispevek oziroma učinek najbrž ni bil enak.

Predsedstvo je o teh vprašanjih, kakor tudi o letovanju delavcev sprejelo nekatere konkretne sklepe, ki jih v celoti objavljamo v nadaljevanju.

MASTEN VALTER

1. SKLEP: Za obračunski mesec marec in naprej ne sme biti nobenega delavca, ki ne bi bil »nagrajevan« po enem od treh možnih načinov (normativi, ocene, organizatorji dela).

V ta namen je treba zadolžiti vse tehnične kadre, da pristopijo k normiranju del in ocenjevanju za določanje faktorja intenzitete.

Sindikalne organizacije morajo podpreti to aktivnost in v ta namen organizirati sestanke po gradbiščih — sindikalnih skupinah zaradi pojasnjevanja in tolmačenja nadaljnje stopnje dograjevanja sistema delitve osebnih dohodkov (normiranje, ocenjevanje, smisel razvrstitve na delokroge oz. v razrede). Sindikat mora predvsem organizirati in voditi razpravo o nadaljnjih nalogah pri uresničevanju delitve sredstev za osebne dohodke.

Najodgovornejši za uresničitev tega sklepa v TOZD so organizatorji dela in vsi člani izvršilnih odborov osnovnih organizacij sindikata.

V temeljnih organizacijah naj se po upravni liniji (direktor TOZD) določi delavca, ki bo koordiniral izvrševanje gornjega sklepa.

2. SKLEP: Predsedstvo konference OOS ugotavlja, da je do prekinitve dela v TOZD GE Ravne prišlo, ne toliko zaradi napak pri vrednotenju delokrogov po PMS metodi in pri razvrstitvi delavcev na delokroge, ampak zato, ker niso bili izvršeni nadaljni ukrepi za izvajanje pravilnika o delitvi sredstev za osebne dohodke v tistem delu, ki govori o delitvi osebnih dohodkov po delovnem učinku.

Prav tako predsedstvo ugotavlja, da so imeli določen vpliv tudi zunanji faktorji, kot so podobne prekinitve v drugih delovnih organizacijah v občini Ravne.

3. SKLEP: Vse pritožbe naj v TOZD razvrstijo v skupine po značaju pritožb in sicer:

— pritožbe, ki se nanašajo na oceno delokroga na katerega je delavec razporejen,

— pritožbe, ki se nanašajo na razporeditev delavca na delokrog in

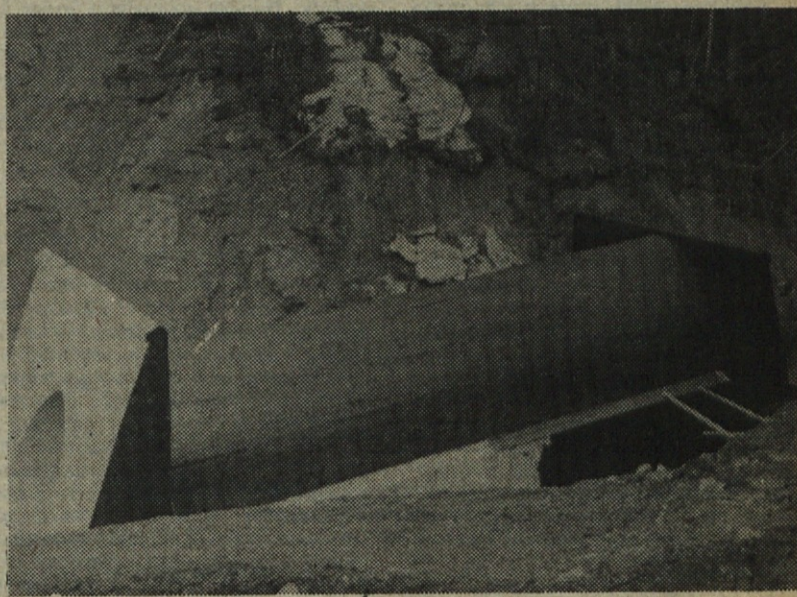
— ostale pritožbe

Pritožbe pod prvo alineo naj temeljne organizacije posredujejo skupni komisiji za uskladitev sistema nagrajevanja, ki bo

Nadaljevanje na 8. strani

Za delavce na oddaljenih gradbiščih je potrebno poskrbeti za nastanitev

Posamezna gradbišča so včasih zelo nedostopna

Nadaljevanje z 8. strani

presojala pravilnost posameznih ocenitev in temeljnim organizacijam posredovala ustrezne odgovore.

Pritožbe pod drugo alineo naj obravnavajo komisije v TOZD in ocenijo, ali so posamezni delavci razporejeni na ustrezne delokroge.

O pritožbah pod tretjo alineo se je potrebno predhodno pogovoriti s prizadejimi delavci ter na tej osnovi posredovati ustrezne odgovore.

4. SKLEP: Predsedstvo konference ugotavlja potrebo po izgradnji dodatnih kapacitet za letovanje delavcev, kar je tudi v skladu s programom razvoja do leta 1980. Izgradnja novega doma predstavlja nadomestitev širitve doma v Ankaranu, ki glede na urbanistične zadeve ni mogoča.

Ker je delavcem treba omogočiti tudi zimsko letovanje, predsedstvo podpira sofinanciranje pokritega bazena izven počitniškega doma Gradisa, ker gradnja v okviru doma z ozirom na znane okoliščine ni možna.

Ker je sedanja predračunska vrednost v okviru sredstev, ki so po programu razvoja že predvidena za združevanje, bi o tem bila potrebna le stališča delavskih svetov TOZD o namenskem koriščenju teh sredstev.

Potrebno pa bo izpeljati dodatno združevanje sredstev za prispevek Gradisa k izgradnji pokritega bazena. Do 25. marca 1978 je potrebno pripraviti krajšo informacijo o dosedanjem poteku priprav na gradnjo počitniškega doma z opisom doma ter argumenti, ki narekujejo njegovo izgradnjo. To informacijo je potrebno posredovati vsem delegatom v delavskih svetih TOZD, delegatom delavskega sveta podjetja, poslovnim organom in sindikalnim organizacijam.

Do 4. aprila 1978, ko bo seja DSP je potrebno v TOZD organizirati ustrezno razpravo, da bi delegati prišli na sejo z ustreznimi stališči.

5. SKLEP: Predsedstvo podpira sklepe odbora za standard in rekreacijo,

ki se nanašajo na predlog cen v počitniških domovih za letošnje sezono. Predsedstvo je sprejelo dopolnitev 4. sklepa odbora in sicer s tem, da se kot ožji družinski član šteje zakonski drug, otroci in starši, če živijo v skupnem gospodinjstvu.

Kot zaposlenega se šteje tudi upokojenka, ki je bil pred upokojitvijo zaposlen pri Gradisu.

Pri razpravi o cenah naj sodeluje tudi sindikat.

Predlagane cene:

1. za delavca zaposlenega v Gradisu in njegovega ožjega družinskega člana:
— cena za odraslega — 100 din
— cena za otroka do 7 let starosti — 75 din

2. za ostale odrasle — 150 din
za otroke do 7 let starosti — 100 din

3. za inozemce — 190 din
za učence iz ČSSR — 190 din
(plača Center za izobraževanje)

6. SKLEP: Predsedstvo konference OOS predlaga kot možnega kandidata za predsednika DSP tov. ing. Cvikel Ferda iz TOZD GE Celje, za namestnika pa tov. ing. Turnšek Janeza iz TOZD GE Ljubljana — okolica.

Predlog se posreduje tudi kadrovske komisiji pri konferenci ZK.

7. SKLEP: Osnovne organizacije sindikata v TOZD naj evidentirajo kandidate za člane odborov, ki jih voli delavski svet podjetja (kolektivni izvršilni organi).

8. SKLEP: Predsedstvo konference OOS predlaga, da se v počastitev 20. obletnice izhajanja Gradisovega vestnika organizira širši posvet družbenopolitičnih organizacij Gradisa na temo »Informiranje članov kolektiva Gradisa. Posvet se organizira v drugi polovici aprila.

9. SKLEP: Predsedstvo soglašajo s predlaganimi kadri za ZRN.

10. SKLEP: V 16. sklepu občnega zbora konference OOS se popravi napačno napisan znesek, ki pravilno znaša din 60.382.

KOGA SMO IZVOLILI?

V marcu smo volili nove delegate samoupravnih organov v naši delovni organizaciji. Prav je, da jih vsaj po imenih spoznamo:

IZVOLJENI DELEGATI V DELAVSKI SVET PODJETJA:

Akerman Janko — TOZD GE Celje
Cvikl Ferdo — TOZD GE Celje
Jankovič Ljubo — TOZD GE Celje
Malgaj Jože — TOZD GE Celje
Zorko Ivanka — TOZD GE Celje
Jokić Dragomir — TOZD GE Jese-

nice
Pristolič Anton — TOZD GE Jesenice
Šanca Vlado — TOZD GE Jesenice
Tarman Ljuba — TOZD GE Jesenice
Zrim Viljem — TOZD GE Jesenice
Seljan Sonja — TOZD GE Koper
Purgar Ivan TOZD GE Koper
Ivanuša Ivan — TOZD GE Gradnje
Vertič Peter — TOZD GE Gradnje
Ločnikar Jože — TOZD GE Ljub-

ljana
Kavka Miha — TOZD GE Ljubljana
Kontrec Zdravko — TOZD GE Ljub-

ljana
Kalšan Franjo — TOZD GE Ljub-

ljana
Antič Vojislav — TOZD GE Ljub-

ljana
Cipot Geza — TOZD GE Ljubljana-
okolica
Damjan Vinko — TOZD GE Ljubljana-
okolica

Pečnik Vekoslav — TOZD GE Ljub-

ljana-okolica
Turnšek Janez — TOZD GE Ljubljana-
okolica
Dürjava Marjeta — TOZD GE Mari-

bor
Petovar Željko — TOZD GE Maribor
Hojnik Mirko — TOZD GE Maribor
Roškar Oton — TOZD GE Maribor

Šinko Alojz — TOZD GE Maribor
Ferlinc Janez — TOZD GE Maribor
Mohorič Srečko — TOZD GE Mari-

bor
Habjan Leopold — TOZD GE Mari-

bor
Kraner Ferdo — TOZD GE Nizke
gradnje
Vesel Ludvik — TOZD GE Nizke
gradnje

Vesel Ludvik — TOZD GE Nizke
gradnje
Krštinc Ivo — TOZD GE Nizke grad-

nje
Golob Ivanka — TOZD GE Nizke
gradnje
Pukšič Milan — TOZD GE Nizke
gradnje

Bališ Edvard — TOZD GE Ravne
Lang Karel — TOZD GE Ravne
Borak Stjepan — TOZD GE Ravne
Ring Pavel — TOZD GE Ravne
Hajdinjak Franjo — TOZD KO Ljub-

ljana
Škerblin Jože — TOZD KO Ljubljana
Gaberc Marjan — TOZD KO Mari-

bor
Roj Štefan — TOZD KO Maribor
Jezeršek Karel — TOZD LIO
Mlakar Irena — TOZD LIO
Krakar Rudi — TOZD OGP Ljub-

ljana
Praček Alojz — TOZD OGP Ljub-

ljana
Gartner Vincenc — TOZD SPO
Skubic Franc — TOZD SPO
Zaviršek Marina — TOZD SPO
Zupan Janez — TOZD SPO
Simič Ivan — TOZD Železokrivnica

Novakovič Mladen — TOZD Železokrivnica

Reya Niko — TOZD Projektivni biro Ljubljana

Baraga Živa — TOZD Biro za projektiranje Maribor

Pajnik Bruno — TOZD GE Frankfurt

Božič Ivan — Delovna skupnost

Galič Milan — Delovna skupnost

Vrhunc Peter — Delovna skupnost

DS TOZD GE CELJE:

Rojnik Martin
Novak Stjepan
Čulibrk Slobodan
Hasič Ibrahim
Kerezović Slavko
Spasojevič Stevo
Podbrežnik Zvone

Posedi Mijo
Barukčić Karlo
Gašič Ivan
Šarčević Trivo
Bursač Radoslav
Makivič Božo
Čagalj Anto

Bošnjak Mijo
Panič Slobodan
Hohnjec Drago
Petrovič Anton
Slemenšek Jože
Fišer Marija
Kline Karolina

Bajič Ante
Podkrajšek Ivan
Džumhur Hidajet
Turnšek Zinka

DS TOZD GE JESENICE

Petrič Valent
Rebolj Mimi
Benčič Ivan
Benedik Mihael
Čad Božidar
Čobič Slobodan
Golc Marjan

Hrovat Miloš
Hrvanovič Safet
Kne Franc
Makovec Janez
Prstolič Anton
Ružički Jurij
Sokolovič Marko

Suljič Huso
Valant Franc
Vidakovič Triša
Škol Alojz
Tarman Mirko
Triplat Ivanka
Barbo Mirja

DS TOZD GE KOPER:

Andrijašević Edvard
Božič Dominik
Mihič Božo
Jakominič Mila
Kozlovič Fabij
Gašič Fadil
Čajič Asim
Čus Vlado

Geržina Jože
Glušič Martin
Horvat Slavko
Imamović Muharem
Kurtalič Musa
Mačkič Dušan
Medved Štefan
Mikič Adem

Nadaljevanje na 15. strani

Alkoholizem ne izbira po poklicih

Kakor ste lahko prebrali v zadnjem članku Gradisovega vestnika je alkoholizem bolezen vseh ljudi ne glede na premoženjsko stanje, socialno poreklo in druge momente v življenju. Seveda se dogaja, da se alkoholizem pojavi v večjem obsegu pri tistih ljudeh, ki imajo podoben v svojih starših ali sorodnikih ali imajo težavnejše pogoje za start v življenju, vendar to ni pravilo.

Struktura zaposlenih v delovni organizaciji je različna glede na izobrazbo, znanje, socialni položaj, premoženjsko stanje, domači ugledi itd. Zaradi vseh teh momentov lahko pričakujemo tudi alkoholike med zaposlenimi — tako na delovnih mestih z zahtevano nižjo stopnjo zahtevnosti kot obratno z višjimi zahtevami. Alkoholiki so lahko prikriti ali javno znani in tako seveda zasramovani. Zasramovanje, ki ni pravično, in tovariško, seže le do delavcev, ki delajo na manj odgovornih in nevarnih delovnih mestih. Na odgovorne delavce, ki so prav tako alkoholiki se ozira le malokdo. Vsi sodelavci in prijatelji mirno molče o njihovih napakah, pogovori slede le občasno in še ti so le pomirjajoči in brez večjih

posledic. Napake popravljajo prijatelji, ki bi jih tako lahko imenovali le v najslabšem pomenu besede, saj popravljajo take napake je podpiranje nadaljnjega popivanja alkoholikov in njih padanje v brezno z edinim možnim dnom smrti.

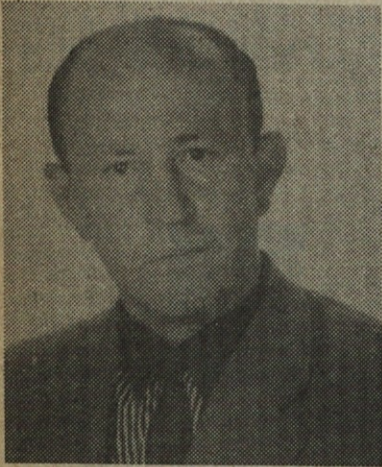
Delavce na odgovornih delovnih mestih, ki so alkoholiki, je tudi težko pripraviti do sodelovanja. Zdravljenje proti alkoholizmu je še vedno po mišljenju mnogih ljudi sramota, ki se v nobenem primeru ne more primerjati z občasnim pijanostmi ali stalno alkoholiziranjem.

V svoji praksi sem videl tudi nekaj odgovornih ljudi, ki so na delovnem mestu popivali, delali napake in ustvarjali izgube in delali medvedjo uslugo delovni organizaciji. Videl sem tudi neumnost odgovornih, da za funkcije v samoupravljanju in drugih oblikah družbenopolitičnega dela predlagajo alkoholike znane njim in celotnemu kolektivu, nemalokrat da zakrijejo svojo nesposobnost ali preko njih vplivajo na delo v kolektivu. Le težko pa je zanikati dejstvo, da beseda direktorja v delovni organizaciji velja mnogo.

MD

Zgodovina se ponavlja - ali kaj so pred 20 leti v prvi številki zapisali takratni pisci

Aktualni sestavki, napisani že pred 20 leti

Martin Zajšek

Rudi Ganziti, predsednik republiškega odbora sindikatov gradbenih delavcev Slovenije.

Prva naloga glasila, se mi zdi, je v tem, da vnaprej pripravljamo člane delavskih svetov in vse člane kolektivov spodaj in zgoraj, da tako rečem, za bodoče razprave na zasedanju organov upravljanja.

Brez informacij o upravljanju o nalogah in uspehih, brez razprav o tem, kar je treba storiti, si pravzaprav ne moremo obetati večje aktivnosti. Smisel upravljanja namreč ni samo v delitvi sredstev, temveč predvsem v dobrem gospodarjenju, v ustvarjanju dobrin. Šele tedaj, ko nekaj imaš, lahko tudi del tega razdeliš.

Ing. Hugo Keržan, direktor Gradisa.

Pomen glasila je velik. Močno bo lahko povezoval vse člane našega kolektiva, da bodo vedeli kaj vse se v našem podjetju dogaja, kaj delamo, koliko nas je. Člani Gradisa bodo preko glasila lahko dobili predstavo, kako veliko je naše podjetje in kako pomembne so naloge, ki jih opravljamo. Iz njega bodo lahko razbrali o nalogah, o problemih, s katerimi se moramo spoprijemati delavski svet podjetja ali delavski sveti edinic in vsakdo bo lažje razsodil, zakaj organi upravljanja uveljavljajo takšno ali drugačno politiko.

Naloga našega podjetja je s čim manj ljudi narediti čim več. Drugače povedano, dvigniti proizvodnjo posameznika in podjetje mehanizirati, tako da bodo delavci upravljali stroje. V dobi krize pred dvema letoma smo nekaj mehanizacije odprodali, sedaj pa jo zopet dokupujemo. Leta 1956 je znašala vrednost strojev 1,370 milijonov din, sedaj pa se je vrednost strojev zopet povzpela na 1.500 milijonov din.

Martin Zajšek, predsednik centralnega delavskega sveta

Naš časopis bo moral odigrati veliko vlogo ter obravnavati in realno prikazovati naše delo — pogledite: podjetje smo prevzeli s trinajstimi milijoni izgube. Naša prva stvar je bila kajpak, da se te izgube čimpreje znebimo. Stvari smo se resno lotili, izvedli vrsto tudi ostrih ukrepov. Ena izmed prvih stvari, ki smo se je

Ing. Jože Uršič je bil vedno pripravljen priskočiti na pomoč s strokovnimi članki.

lotili, je bila racionalna uporaba mehanizacije, v skladiščih je bilo do 9 žerjavov, ki smo jih dvignili čeprav so računali slabo kazali.

Naslednja stvar je bil boj za boljšo organizacijo dela, za prevzemanje tipiziranih del in vzpodbudne našin nagrajevanja, kar vse je vplivalo na gmotni položaj podjetja.

Glede nagrajevanja pa naj omenim, da je spadalo naše podjetje tako kot ostala gradbena podjetja med »dohodkarje«, s čimer so imeli delavski organi upravljanja dosti svobodnejše roke pri določanju tarifne politike. Pri nas smo dosledno uveljavili sistem točkovanja, ki je najprimernejši za določanje tarifnih postavk.

Tone Martinšek, poslanec Republiškega zbora proizvajalcev

Glasilo naj bo tudi povezava med komuno in podjetjem. Gradis ima svoje edince ne le v Sloveniji, marveč tudi v drugih republikah, sedež podjetja je pa v ljubljanski občini Center. Ta občina odobrava zaključni račun za celotno podjetje, ona potrjuje tarifni in premijski pravilnik, ona dobiva proračunski prispevek, čeprav je v tej občini sila malo članov kolektiva našega podjetja. Tako torej v tej občini določajo o tarifni politiki za vse naše podjetje.

Nadaljevanje na 11. strani

TOVARIŠ UREDNIK!

Kot član kolektiva Gradis vedno rad preberem Gradisov vestnik, ker je to glasilo vseh nas gradisovcev.

Tudi sam sem nekajkrat razmišljal o obliki, vsebini in času izhajanja Gradisovega vestnika, Veseli me, verjetno tudi druge bralce, da ste v uredništvu spoznali potrebo po spremembi formata Gradisovega vestnika. Brez dvoma je sprememba formata bolj priročna, kakor ste ugotovili tudi v uredništvu, pa ne »samo za tiste, ki Gradisov vestnik berejo v avtobusu in vlaku« ampak za vse nas, ki radi beremo vestnik tudi doma.

Lepo in prav je, da imamo gradisovci svoje glasilo v katerem preberemo to in ono o delu in življenju velike družine gradisovih delavcev, ki delajo po vsej ožji domovini kakor tudi zunaj naših meja.

Tovariš urednik, popolnoma se strinjam kar ste napisali v pismu bralcem: »Obveščanje je danes sestavni del samoupravljanja in le s pravočasno in učinkovito politično akcijo se bomo tudi preko Gradisovega vestnika lahko odkrito in javno spoprijeli z vsemi tistimi pojavi, gesli, tezami

in političnimi formulami, ki so naperjene proti socialističnim, samoupravnim, demokratičnim temeljem sistema, ki ga je vzpostavila naša revolucija.« Dalje, »da bo obveščanje delavcev redno, pravočasno, resnično, popolno ter dostopno vsakemu delavcu.« Prav pri besedah »pravočasno« obveščanje sem se ustavil in zamislil: Ali se vam ne zdi, da je en mesec nekoliko predolgo čakati na neko novico, obvestilo, pojav ali sklep?

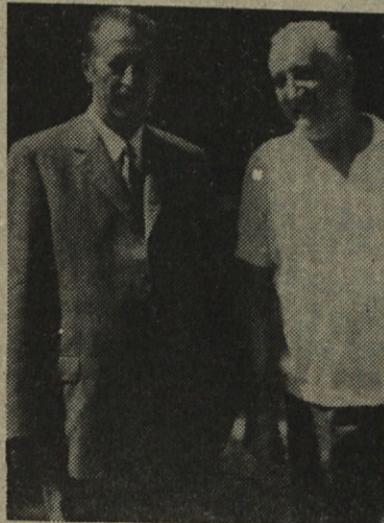
Namreč Gradisov vestnik izhaja enkrat mesečno.

Osebnega sem mišljenja, da v tako razgibanem tempu življenja ne ustreza več enomesečna izdaja Gradisovega vestnika. Namreč večkrat berem v vestniku stvari s katerimi bi moral biti seznanjen prej, sicer mi je tako obveščanje brez vrednosti, ker je prepozno. Predlagal bi uredništvu, da pretehta možnosti in preide na izdajo štirinajstidnevnik, kajti kot vemo, prepozna informacija prej škodi kot koristi.

Obenem prejmite čestitke ob 20-letnici izhajanja.

Pa lep pozdrav in brez zamere!

PAJTAK ANDRIJA

Ing. Hugo Keržan in Tone Martinšek, dolgoletna sodelavca našega glasila

POROČILO O IZDAJANJU GRADISOVEGA VESTNIKA V LETU 1977

V letu 1977 je izšlo 11 števil (ena dvojna) Gradisovega vestnika s skupno naklado 114.170 izvodov in obsegom 12 strani na vsako številko. Naklada je v letu 1977 porasla za 19% z ozirom na leto 1976.

V časopisu smo v letu 1977 posvečali največ pozornosti naslednjim zadevam:

1. Gospodarjenju v podjetju 77 člankov s 3161 vrsticami ali 26,15% prostora.
 2. Samoupravljanju 41 člankov z 9225 vrsticami ali 18,33% prostora
 3. Socialni problematiki in standardu 45 člankov s 7659 vrsticami ali 15,22% prostora
 4. Izobraževanju 35 člankov s 5666 vrsticami ali 11,45% prostora
 5. Sindikatu 21 člankov s 3711 vrsticami ali 7,37% prostora
 6. Zanimivostim in potovanjem 28 člankov s 3582 vrsticami ali 4,25% odstotka prostora
 7. Športu 22 člankov z 2140 vrsticami ali 4,25% prostora
 8. Humorju 29 pisanih prispevkov in 23 skic
 9. Pogovorom z delavci 41 člankov s 1467 vrsticami ali 2,91% prostora
 10. Mladini 16 člankov z 1170 vrsticami ali 2,32% prostora
 11. Zvezi komunistov 5 člankov s 516 vrsticami ali 1,02% prostora
 12. Jugoslovanskemu gospodarstvu 3 članke s 264 vrsticami ali 0,52% prostora
 13. Raznim drugim zadevam 46 člankov z 1796 vrsticami ali 3,56% prostora.
- Slikovno so najboljše opremljeni članki s področja gospodarjenja (povprečno je vsak članek imel tri slike), športa (2 slike na en članek) in mladine ter seveda pogovori z zaposle-

nimi. Številke o tem nam povedo, da je povprečno vsaka številka časopisa »poživljena« z 52 fotografijami.

Kratka označba vsebine časopisa: V lanskem letu smo na podlagi poročila iz leta 1976 sklenili, da je kljub raznim izboljšavam potrebno posvetiti v naših člankih več pozornosti področju samoupravljanja, pogovorom z zaposlenimi delavci, sindikatu in zvezi komunistov. V letu 1977 smo poskušali ta sklep izpolniti in lahko rečemo, da smo uspeli, saj smo samoupravljanju posvetili več prostora kot v letu 1976. Ob tem pa moramo priznati, da gre to povečanje na rovaš daljšim člankom in na žalost ne večjim številom člankov. Lani smo tudi ugotovili, da vse premalo pišemo o sindikatu in zvezi komunistov. Tudi to smo delno popravili, saj smo več prostora namenili sindikatu kot leto prej. Le s področja dela ZK smo ostali na istem — torej na predzadnjem mestu in upamo, da to vendar ni odraz dela naših komunistov, temveč naša pomanjkljivost. Popravili pa smo še eno pomanjkljivost iz prejšnjih let — objavili smo dvakrat več pogovorov z delavci kot v letu 1976. Prav tako je opaziti še eno izboljšavo: članki postajajo krajši in na ta račun je v časopisu povprečno za 12% več člankov in torej toliko več novih informacij.

V letu 1977 so znašali stroški tiskanja časopisa »Gradisov vestnik« 494.340 din, stroški za izplačila honorarjev pa 46.792 din. Medtem ko za izplačilo honorarjev lahko rečemo, da so se v vseh mesecih gibala do višine 5.000 din, moramo povedati, da so stroški tiskanja narasli od 35.000 din v prvih mesecih leta na 82.000 din v zadnjem mesecu leta 1977.

Ob 20-letnici — namesto ankete

Pred seboj imam prve izvode Gradisovega vestnika, tiste izpred 20. let. Ko listam po prvih straneh našega glasila, mi misli uhajajo na sestanke uredniškega odbora, ki ga je že takrat vodil sedanjí urednik tov. Cepuš Lojze. Naša skupna želja je bila, da pripravimo za člane našega kolektiva vestnik s katerim smo hoteli v čim bolj pestri obliki, z besedo in sliko, predstaviti kolektivu Gradisa najbolj pomembne dogodke in obvestila. Že takrat, tako kot še danes, smo iskali sodelavce, ki naj bi predvsem iz terena pošiljali prispevke s katerimi bi obogatili vsebino vestnika in s tem vzbudili čimvečje zanimanje za istega.

Moram priznati, da vključ v najboljše volji nismo vedno uspeli izoblikovati vsebinsko takšen vestnik, ki naj bi bil vsem všeč. Raje je bilo več kritike, kot pa pomoči in sodelovanja z uredniškim odborom. Pravzaprav je samo vsled odločne volje in osebnega prizadevanja predvsem urednika uspelo, da je vestnik redno izhajal. Ne spominjam se, da bi kakšna številka izostala, le v nekaj primerih je zakasnila.

Kot člani odbora smo imeli nalogo zbirati material, pisati tudi članke in končno odločiti pred izidom, kaj naj objavimo.

Osebo sem bil zadolžen, da sem pisal o problematiki naše mehanizacije, o delu v obratih in investicijskih problemih v podjetju. V tem smislu se pravzaprav ni spremenilo dosti, kajti problemi so še vedno, saj z rastjo podjetja nastajajo novi problemi. Če smo se takrat obširno razpisali o teh problemih pa danes premalo obveščamo kolektiv kot celoto, n. pr. o investicijah, pa naj bodo v kadre, delovne priprave ali pa v druga osnovna sredstva.

O teh problemih so seznanjeni v glavnem samo poslovodni organi, tehnični pomočniki direktorjev TOZD delegati Sveta skupnosti TOZD in člani DS TOZD SPO kjer največ investiramo v težko mehanizacijo, avto park in opremo, ki spada v SIP.

Mislím, da je v današnjem socialističnem samoupravljanju nujno, da vsak član kolektiva ve mnogo več o tem kam se sredstva, ki jih on ustvarja, prelivajo. Z poznavanjem te problematike, bo mnogo lažje samoupravnim organom uspešneje odločati, strokovnim službam pa uresničevati sprejete sklepe. To je samo misel, kako dodatno vnesti v vestnik informiranost o investicijah, ki pa je sedaj premalo pojasnjena celotnemu kolektivu.

Če bi hotel oceniti še sedanjo obliko Gradisovega vestnika, bi imel pripombo, da mi ni zunanja oblika simpatična, da je »časopisna«, premalo domača in preveč črna bela. Vsebinsko je ostal vestnik dovolj pester in očitno je, da je uredniški odbor znal pritegniti nove sodelavce, predvsem tiste iz terena, premalo pa je sodelavcev iz Delovne skupnosti — skupnih služb.

Ko sem podrobno pregledal zadnjo številko Gradisovega vestnika, sem opazil, da so nekateri avtorji prispevkov podpisani z začetnicami priimka in imena. Mislím, da to ni pravilno, saj je tudi za bralce zanimivo, kdo sodeluje v vestniku.

Ob 20. letnici Gradisovega vestnika želim uredniškemu odboru mnogo uspeha pri nadaljnjem delu, posebne čestitke in priznanja pa tov. Cepuš-u, kot uredniku, ki že dvajset let nepretrgoma uspešno urejuje naše glasilo.

Anton MARTINŠEK

Nadaljevanje z 10. strani

druge občine, kjer tudi žive naši delovni kolektivi, pa ostanejo zaradi tega ob strani, ne zanimajo se za naše delovne kolektive, saj nimajo od tega kakršnih gmotnih koristi. Tako so naši kolektivi pravzaprav precej odmaknjeni od občinske politike, saj ni materialne osnove za koristnejše in tesnejše sodelovanje. Lojze Cepuš, tajnik sindikalnega odbora podjetja

Sindikatu je in bo novemu glasilu dajal vso podporo. Zveza komunistov bo pa idejni nosilec vsebine. V gradisovemu vestniku bomo lahko podali marsikak koristen predlog. Na primer: Novi delavski svet čaka še vrsto nalog od skrbi za strokovno izobraževanje do smotrne delitve skladov, ki bodo prenešeni v letošnje poslovno leto. Posebej pa kaže omeniti, da bo treba v bodoče še dosti bolj skrbeti za stanovanja delavcev. Barake so že preživele svojo dobo in bo treba misliti na gradnjo tako samskih domov kot družinskih stanovanj. Vsi namreč prav dobro vemo, da ima tudi gradbeni delavec pravico do življenja in ni nikjer zapi-

Lojze Cepuš, glavni in odgovorni urednik glasila že polnih 20 let, je vsekakor najbolj zaslužen, da glasilo slavi 20-letni jubilej, za kar mu še posebej iskreno čestitamo

sano, da mora polovico svojega življenja prebiti v barakah...

Ing. Jože Uršič, pomočnik direktorja

Vesel sem, da smo končno prišli, do svojega glasila, od tega si veliko obetam in prepričan sem, da bomo z izdajo Gradisovega vestnika delavsko samoupravljanje še povečali in utrdili.

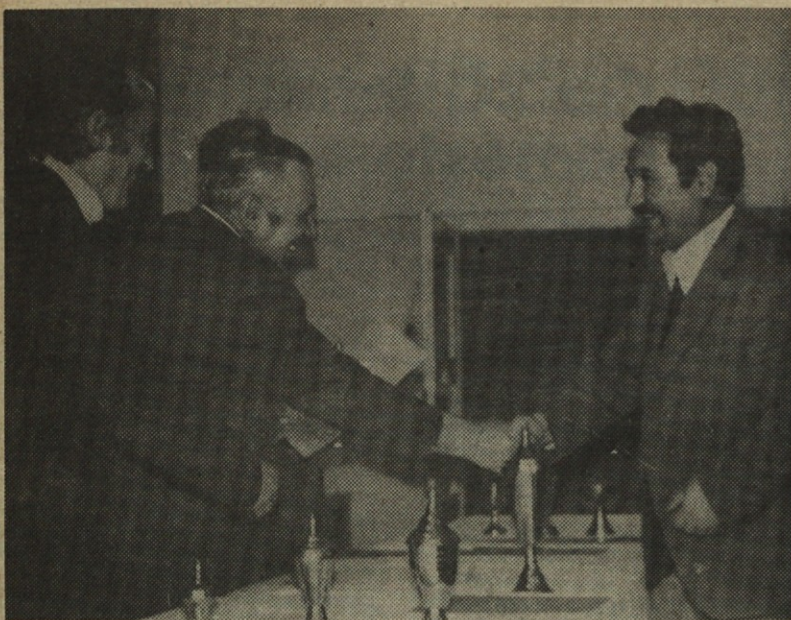
Pisati bomo morali o vsem in del svojega prostora pa bo moral naš mesečnik posvetiti tudi čisto tehničnim vprašanjem. Na poljuden način mislimo opisovati nove delovne postopke, nove materiale in konstrukcije, delo z novimi stroji, se pomeniti o uspehih novatorjev in racionalizatorjev. Tehniki in inženirji bodo seveda prispevali svoje sestavke o strokovnem delu, kajti mi smo kot

veliko podjetje dolžni skrbeti za pospeševanje modernih metod dela.

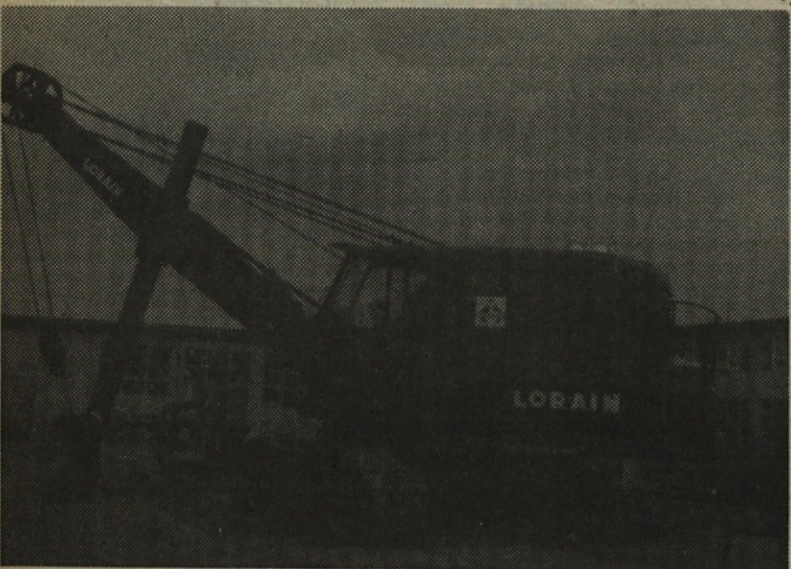
Ing. Branko Pirih, prvi urednik Gradisovega vestnika

S polno odgovornostjo sem prevzel to nalogo. Naš prvi cilj je, da bi v krog sodelavcev pritegnili čim večje število naših delavcev, ker uspeh je odvisen od nas vseh. Gradbišča še posebno pa šefi gradbišč naj bi prizadevno sodelovali in se odzvali današnjemu pozivu. Dopisniki pa pisali predvsem to, kar jih zanima, kako živijo, kaj delajo in kako upravljajo, kajti naše glasilo bo res naše glasilo, če bo v njem sodelovalo čimveč članov kolektiva. Svojo nalogo bo lahko glasilo izpolnilo le tedaj, če bo krog dopisnikov čimvečji.

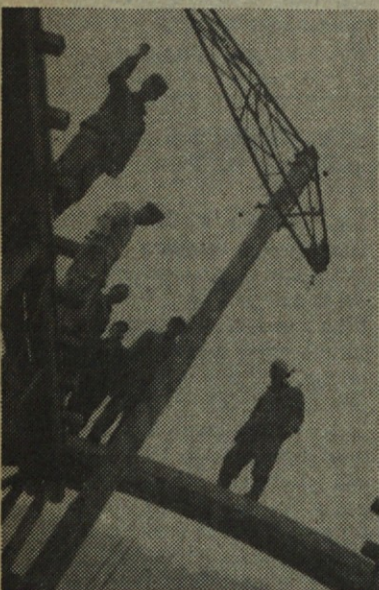
L. C.

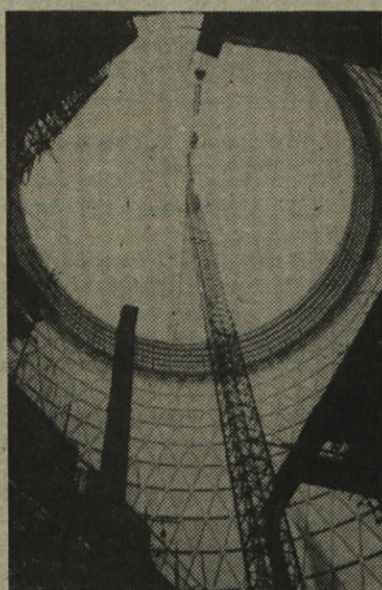
V SPO so tudi dobri športniki — veteran Janez Zupan prejema eno od številnih priznanj za dober pogled na strelskem tekmovanju

Veliki stroj za velike učinke

»Žerjavi« so bili včasih precej drugačni od današnjih ...

... saj jih sodobniki prekašajo v višini, nosilnosti in vseh elementih, ki so za gradbišče potrebni

Petnajst let strjno prometnega obata

Mineva 15 let odkar je bila formirana po sklepu centralnega DS nova Gradisova delovna enota z imenom »Strojno prometni obrat«. Iz takratnih »Centralnih obratov« je bila izločena gradbena mehanizacija in kadri oziroma delavci, ki so jo upravljali. Enako so bili razdeljeni tudi upravni kadri. Novo formirana enota v Gradisu je bila namenjena predvsem za usluge gradbenim enotam. Ta nova formacija pod imenom SPO si je z težavo utirala pot. Dediščina v strojni opremi je bila prej slaba kot dobra. Tudi upravni kadri so imeli težave v organizaciji in pa pridobitvi ustreznih novih sodelavcev. Delo je moralo teči ne glede na probleme v novorojenem SPO. Kot uslužnostna enota oziroma takoimenovani stranski obrat je nekako lebdel saj ni imel v prvem smislu statusa samostojnega obrata. Mnogo so se vsled tega kresala mnenja in trditve vendar čas je opravljal svoje. Pomoč pri delu SPO je bila skromna več na obljubah kot dejanjih, dočim kritika je bila pretežja.

Tehnologija v gradbeništvu se je začela bistveno spreminjati. Vzporedno se je moral prilagajati tudi SPO. Prilaganje novejši tehnologiji je terjalo obnovo mehanizacije. Sredstva, ki jih je ustvarjal SPO so bila premajhna za nakup potrebne mehanizacije, ki bi šla v korak z gradbeno tehnologijo. Takratni način združevanja sredstev je s precejšnjimi problemi le delno doščal za obnovo mehanizacije. S potrebami z oziroma na hitre spremembe tehnologije smo zaostajali v mehanoopremljenosti, kar je še danes prisotno.

Tudi kadri so predstavljali dokajšen problem. Ne samo tehnologija v gradbeništvu ampak tudi tehnika ni zaostajala. Gradbeni stroji so postajali vse bolj moderno opremljeni, vse to pa je trajalo da so bili tudi delavci opremljeni z znanjem in poznavanjem novitet. Prav tako je tudi tu bil razkorak, delavci so se morali spoznavati z novo tehniko, sinhronizacija ni bila dosežena.

Po letu 1970 pa smo zapažali, da je postala potrebna mehanizaciji vse večja. Industrijski način gradnje, vse krajši roki terjajo sodobno mehanizacijo z visokimi učinki. Tako zahtevna mehanizacija pa ni preveč poceni, zahteva velika finančna sredstva. Program nabav je bil le delno realiziran. Nabavljena je bila sicer moderna težka mehanizacija vendar premalo kar se še danes občuti.

Vse do danes SPO ni bil v kakem zavirljivem položaju, to pa zato ker je specifičen in se bistveno razlikuje od drugih obratov oziroma enot. Izvršuje svoje usluge z manjšimi skupinami ali celo posamezniki ker povzroča višje stroškov vzdrževanja, zvišuje izrabljenost strojev in še kaj drugega.

Kljub dobri volji ne moremo doseči tipizacije naše mehanizacije. S tem se odpirajo vedno večji problemi v zvezi z nadomestnimi deli ter tudi popravili. Za tuje stroje obstoja le redko konsignacijsko skladišče in če je, ni za loženo z potrebnimi deli. V pretežni meri se je treba posluževati uvoza, ki je

Na večjem številu gradbišč imamo tudi po dva in več žerjavov

prav tako problemsko pester. Nebi se moglo kaj boljšega reči o domačih delih in konsignaciji, morda je manjša razlika da so največkrat še večji problemi, ki pa krepko vplivajo splošno na servise. Nemalokrat stoji večji stroj v garancijski dobi ali izven nje vsled manjšega in ne preveč zahtevnega nadomestnega dela, stoji stroj, stoji proizvodnja, dohodek pade, plan ni realiziran.

Strojno prometni obrat je ena mlajših Gradisovih enot, ki se srečuje tudi z kadrovskimi problemi. Že ob formiranju je nastopil stanovanjski problem, ki še danes ni rešen. Kadrovski sestav je zelo pester v nacionalnem smislu, poleg tega pa je to kolektiv mladih ljudi, ki imajo velike potrebe po stanovanjih.

In še kolektiv SPO v številkah

Število zaposlenih:	
SPO leta 1963	239 delavcev
SPO leta 1977	521 delavcev 31 učencev

povečanje za 2,2 krat

Vrednost mehanizacije:

SPO leta 1963	4.530.666,77 din
SPO leta 1977	52.387.802.525,00 din

povečanje za 11,6 krat

Realizacija:

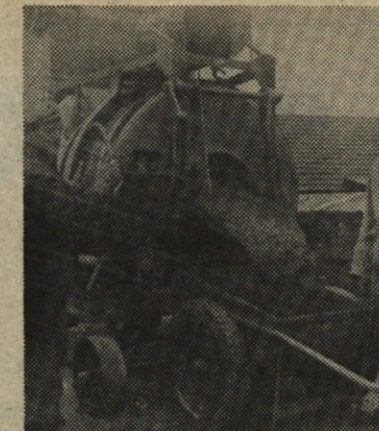
SPO leta 1963	1.396.732.378,00 din
SPO leta 1977	28.384.270.580,00 din

povečanje za 20,3 krat

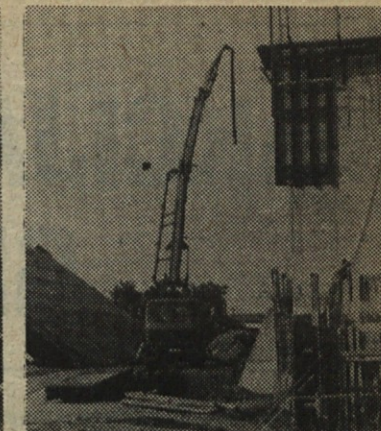
Iz gornjih podatkov je razviden porast SPO v 15 letih ter spada že med številčno močne kolektive Gradisa.

Z oziroma na posebne pogoje delovanja SPO bo nujno še v naprej tesno sodelovanje gradbenih enot in razumevanje pri združevanju sredstev, za skupne potrebe GRADISA. Če bo čim večja mehanoopremljenost z moderno mehanizacijo bomo kos vsem še tako zahtevnim operativnim nalogam in s tem tudi konkurenčni in kvalitetni.

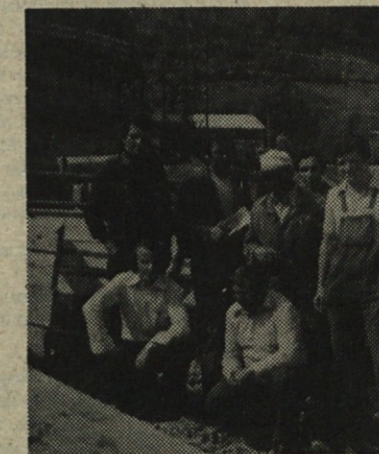
KRONIST

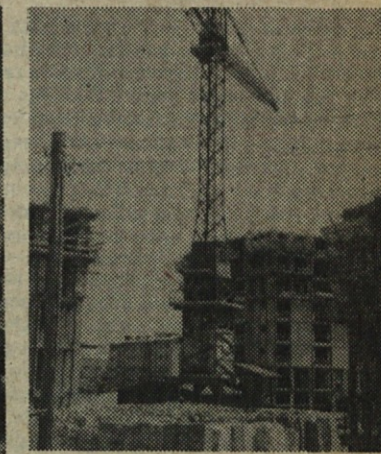
Tako smo napredovali pri mehanizaciji za betoniranje od preprostih mešalcev ...

... skoraj povsem avtomatiziranih črpalk

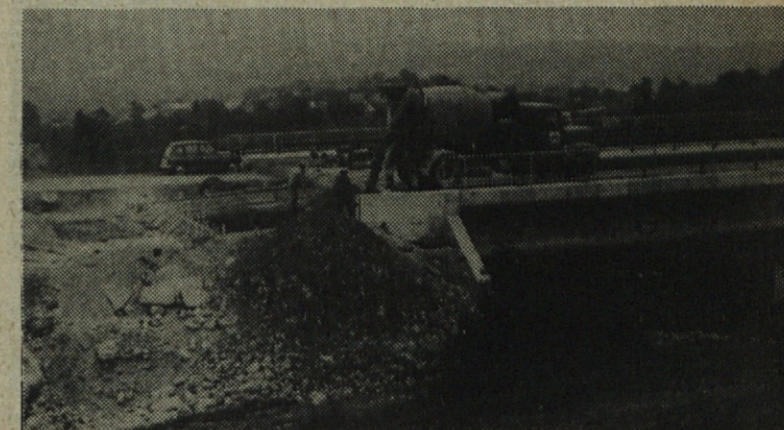
Upravljalci mehanizacije morajo biti tudi dobri strokovnjaki

Eden izmed stare generacije — žerjav Wolf

Za zvestobo pri SPO tudi primerno darilo

... medtem ko danes temu namenu služijo »hruške«, tako da je potrebno manj ljudi, pa tudi delo ni tako naporno

Transport mešalcev je bil velikokrat precej težaven, še posebno pa raztovarjanje, ki je bilo povsem ročno ...

AKCIJA SINDIKATA GRADISA

Osnovne organizacije sindikata postajajo v TOZD vse pomembnejše mesto, na katerem delavci razpravljajo o najaktualnejših in tistih vprašanjih, ki so odločilna za položaj delavcev v TOZD.

Največ naših razprav je bilo posvečenih urejanju odnosov pri delitvi čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke, kar je bilo z ozirom na določila zakona o združenem delu tudi nujno urediti. Področje dohodkovnih odnosov je najbrž za spoznanje zahtevnejše od področja »nagrajevanja« najbrž tudi zato, ker je res novost in smo se za razliko od nagrajevanja po delu, o urejanju družbenoekonomskih odnosov med TOZD premalo pogovarjali na osnovah, ki jih prinaša Zakon o združenem delu.

Osrednja naloga je, kako uresničiti ustavno načelo delitve po rezultatih dela. Predvsem na to vprašanje smo poskušali odgovoriti ter izdelati ustrezno merilo in kriterije. Zavestno smo opustili dotedanjo metodo analitskega ocenjevanja delovnih mest — AODM. Ta metoda pa tudi druge, niti modificirane niso mogle zagotoviti uresničitve samoupravnega načela delitve po rezultatih dela. Kljub že znanim političnim stališčem, da analitska ocena delovnih mest ni ustrezna metoda za delitev po delu, se v zadnjem času našeti organizacijsko kadrovske normativne pojavljajo v takšni ali drugačni kombinaciji v vseh metodologijah za določanje osnov za posamezne delovne naloge ali opravila. Poznano nam je, da je metoda AODM poudarjala šolsko izobrazbo.

Ob koncu leta 1977 smo sprejeli imenovano metodo PMS (pismenost, matematika, strokovnost), ki naj bi bila v nekem smislu enotna republiška metoda, ki po eni strani zahteva strokovnost kot pogoj za opravljanje posameznih opravil oziroma del, po drugi strani pa vrednoti odgovornost, umski in fizični napor, vpliv delovnega okolja in pogojev dela, zlasti pa še za konkretno delo potrebno strokovno usposobljenost.

Vsi ti kriteriji in iz njih izvedeni normativi pa morajo služiti le za pravilno razporejanje delavcev na najustreznejša opravila oziroma dela. Vsi ti kriteriji pa ne morejo služiti še kot merila za delitev po rezultatih dela, saj ne izražajo niti količine, niti kvalitete opravljenega konkretnega dela.

Izhajali smo iz razlage, da PMS metoda prinaša bistven premik v korist delavcem v neposredni proizvodni,

ter strokovnjakom. Posebej smo bili pozorni do opravil, ki jih opravljajo tako imenovani administrativni režijski delavci, ki so predvsem rutinske narave in bi po novi metodi bila nižja vrednotena v odnosu na obstoječe stanje. Vsled tega smo pozvali vse izvršne odbore osnovnih organizacij, da obravnavajo vse primere tistih delavcev katerim se je osnova po metodologiji zmanjšala. Nastopa seveda vprašanje ali smo sposobni in do kdaj odpraviti vse pomanjkljivosti in nepravilnosti, ki so ali se bodo še pojavljale pri uveljavitvi novega sistema. Čeprav je bila razprava o imenovanju PMS metodi zelo jasno in konkretno zastavljena preko imenovanih komisij pri DS TOZD, ter večkratnih usklajevanj sprejeta preko referendumu, ugotavljamo sedaj:

— prekratek čas za spoznavanje konkretne vsebine sprejete metode

— premalo smo spoznali delavce z vsebino metode, razprave nismo uspeli razširiti v dogovorjene skupine — delovišča

— razvrstitev delokrogov v posameznih razredih predvsem kvalificiranih delavcev — zahtevnih opravil razvrščenih v 13 razredu, nam vsiljuje vprašanje, ali je PMS metoda res tista najprimernejša, da so vsa KV in druga opravila razvrščena v sprejete delokroge kot dokončne.

— resnično metoda ovrednoti delo — ne delavca, da je treba izdelati merila za nagrajevanje, normative, okorde, tega pa še ne uspevamo vsaj v večini naših TOZD.

Naslednje vprašanje, ki se postavlja pri uveljavitvi novega sistema nagrajevanja je problem doseganja normalnega delovnega učinka starejših delavcev, ki z ozirom na svoje fizične sposobnosti ne morejo dosegati enakega delovnega učinka kot mlajši delavci. Tako kot že rečeno, pa imajo eni kot drugi delavci za enako opravilo oziroma delo enako izhodišče (relativno razmerje) — kar zahteva tudi zakon o združenem delu; kajti različne delovne sposobnosti delavcev, ki opravljajo enaka opravila se morajo odraziti v rezultatih dela (OD po učinku), ne pa v (obračunski) osnovi.

Delno bomo starostne razlike reševali v okviru minulega dela, vendar bomo morali najti tudi druge oblike in rešitve.

Premalo smo bili pri obravnavi pozorni na minulo delo ter stalnost pri podjetju (ta se je zmanjšala), saj smo dejansko prikrajšani vsi. Kdo, če ne sindikat, je bil kot najbolj odgovoren za sprejem teh elementov, pa vendar nismo uspeli obdržati dosedanjega načina (minulega dela in stalnost). Doslej smo dobivali OD za minulo delo ne glede na dohodek, kar je prav tako v nasprotju z zakonom. Vse preveč smo se zadrževali pri sprejemu in dosledni uresnitvi PMS metodi. Končni odraz do sedaj omenjenega je bil pa jasen ob prvem letošnjem januar-skem izplačilu.

Kaj bo torej storil sindikat?

Zavestno in dosledno bomo morali biti pozorni do vseh vprašanj, predvsem tistih, ki jih postavljajo delavci v bazi.

Skupno z komisijo za nagrajevanje delavcev moramo takoj pristopiti k razčiščevanju vseh do sedaj sprejetih stališč. Ugotoviti vzroke, kateri so nastopali pri določenih razvrstitvah delokrogov, skupno z komisijami v TOZD pregledati utemeljene pritožbe na izdane odločbe o razvrstitvah v delokroge in ocenitve. Ob tem pa upoštevati dosledno izvajanje pravilnika o osnovah in merilih delitve čistega dohodka in osebne dohodka delavcev v TOZD.

JANEZ RAUŠL,
predsednik konference OOS

Pri delitvi OD naj bo resnično sprovedba načela ZZZ o delitvi po vložnem delu, pri čemer naj bi upoštevali tudi merila, ki upoštevajo težavnost dela. Drugačni so namreč pogoji na gradbišču na višini 2200 m, od koder je naš posnetek (Kanin oktobra 1977) kot v nisarni na upravi TOZD ali podjetja.

Akcija sindikata naj bi segala na vsa delovišča. Skupina naših delavcev pri gradnji urejenega prehoda na Predelu

Nadaljevanje z 8. strani

Odobašič Mirsad
Pavlin Albert
Rutar Stojan
Šeperovi Džulaga
Šukovič Miroslav

DS TOZD GE LJUBLJANA:

Vinčič Mirko
Nurikič Ramiz
Jularič Marko
Kratnar Janez
Robič Blagoje
Bojič Radenko
Murkovič Martin
Plohl Martin
Magdič Peter
Divjak Dušan
Burazer Marko
Štiglic Djuro
Rajakovič Milan
Nikič Milenko
Djurič Jovan
Kepić Alojz
Menčinger Jože
Narandja Jože
Štrekelj Branko
Šipuš Franjo
Ilić Branko
Klančar Mojca
Novak Mirko
Robida Karolina
Mundžar Ivan
Jerman Jože

DS TOZD GE LJUBLJANA-OKOLICA:

Plastič Vinko
Plemelj Janez
Goričanec Štefan
Nedič Milandin
Suvajac Novak
Pečnik Vekoslav
Simončič Nada
Bricelj Jože
Kuzmanovič Milivoj
Merdanovič Sijad
Martinšek Matjaž
Ivič Rajko
Krstič Momčilo
Perko Ivan
Vrbec Stanko
Grebenc Jože
Kadirič Alija
Porič Ibrahim
Kadirič Muharem
Vrhovec Janez

DS TOZD GE NIZKE GRADNJE:

Vesel Marija
Zorec Stanko
Brodnjak Berta

Horvat Franc
Hausmeister Mirko
Butina Milan
Krstinc Ivo
Kevc Albin
Pozdič Milan
Kostanjevec Janez
Hazinger Ivan
Lorbek Anton
Glumac Dušan
Flašker Ferdo
Arsič Miroslav
Nikič Omer
Mirič Nikola
Franc Martin
Žganec Mijo

DS TOZD GE GRADNJE PTUJ:

Cimerman Ljubo
Skaza Ivan
Kampel Ljubo
Požgai Evgen
Cestar Ivan
Furjan Emil
Habjanič Anton
Serbas Jože
Kolenko Alojz
Majcen Janez
Špoljar Marija
Prelog Franc
Merc Marija
Grešnik Janez
Sever Ivan

DS TOZD GE MARIBOR:

Božič Ida
Durjava Marjeta
Hojnik Mirko
Čučej Milan
Koren Zlatko
Štefičar Josip
Štuhec Albin
Tot Marija
Ukmar Božidar
Damiš Tomo
Krlježa Mirko
Debeleč Ivan
Erbus Anton
Ferenček Pavel
Ferlinc Janez
Gajšt Jakob
Horvat Ivan
Horvat Pavel
Ilec Peter
Kostanjevec Stanko
Matjašec Danijel
Moharič Srečko
Munda Franc
Vrtarič Vladimir
Rosič Stemenko

DS GE RAVNE NA KOROŠKEM:

Umaut Branko
Kovačević Hasan

Užmah Polde
Čurč Branko
Dondur Milan
Toplak Jože
Grubelnik Milan
Grubelnik Franc
Hrvatski Ivan
Turk Franc
Kališnik Ferdo
Kostanjevec Stanko
Rotar Alojz
Kotnik Zvonko
Senica Marija
Ring Pavel
Bališ Edvard
Krevh Marijana

DS TOZD KO LJUBLJANA:

Oblak Andrej
Budja Ivan
Trstenjak Alojz
Šemič Mehmed
Žagar Franc
Celec Vili
Slaviček Štefan
Leban Ivanka
Hajdinjak Franc
Lesjak Ladislav
Kočever Ivan
Ficko Anton

DS TOZD KO MARIBOR

Raner Ferdo
Fajfar Jože
Masten Janko
Malek Nada
Madjarič Dragutin
Mihoci Matija
Vnuk Franc
Horvat Josip
Senekovič Peter
Fric Zdravko
Galun Ernest
Kozjak Alojz
Hreščanec Alojz
Stropnik Rene
Verdnik Oto
Tanasič Radovan
Mlakar Stanko
Zajšek Milan
Merc Franc

DS TOZD LIO ŠK. LOKA:

Cotar Franc
Pustavrh Niko
Mišov Dragan
Frelj Emil
Prevodnik Tomaž
Brdnik Peter
Rant Silvo
Šesek Milan
Musič Huso
Foder Marjan
Novak Luka
Roblek Franc
Jeraj Anton
Klemenčič Milka
Bevk Milan

DS TOZD OGP LJUBLJANA:

Blatnik Cveto
Burič Branko
Butina Jože
Dolič Hasan
Dudaš Anton
Fortuna Jernej
Grum Ivan
Himerlajh Ivan
Hostička Peter
Hrovat Justin
Karasalihovič Ismet
Kardoš Angleca
Krakar Rudi
Krstičič Miro
Palfi Drago
Rac Štefan

Romozi Viljem
Rotman Ivan
Sinkovič Josip
Špan Noemi
Zadravec Anton

DS TOZD SPO LJUBLJANA:

Martinčič Janez
Haramas Josip
Škoda Vlado
Lesjak Anton
Huško Stanko
Rojs Leopold
Balažič Mirko
Gačnik Franc
Sobočan Ivan
Pečar Danilo
Lajmzner Oto
Zavratnik Ignac
Domazet Slavko
Mali Jože
Jerkovič Franc
Petelin Pavla

DS TOZD PROJ. BIRO LJUBLJANA:

Arnež Milan
Kilar Mitja
Reya Niko
Pimat Borut
Jeršan Ivo
Zorko Ivica
Elikan Drago
Dovočer Stane
Marinčič Mladen
Markun Ida
Dolenc Drago

DS TOZD PROJ. BIRO MARIBOR:

Karner Anton
Klenovšek Jože
Kolarič Štefan
Line Marinska
Ačanski Elizabeta
Supič Damir
Škrebilin Silva

DS TOZD GE FRANKFURT:

Pajnik Bruno
Blažon Franjo
Kumer Janko
Čarkič Rasim
Harbaš Agan
Mujič Safet
Livak Slavko
Šalamun Anton
Burzič Sulejman

DS DELOVNA SKUPNOST:

Pohleven Slavka
Levstik Marija
Kačar Marinka
Globler Vladimir
Peceli Marjana
Krivec Cilka
Razdrih Edo
Kadunc Jože
Mertelj Marko
Koletto Vinko
Vidmar Žarko
Ravbar Edo
Džukič Danica
Kristan Drago
Lampe Stane

DS TOZD DELOVNA SKUPNOST UDD:

Klinc Ivan
Palfi Ivan
Mlakar Maks
Horvat Hilda
Feher Marija

Skupina učencev, naših bodočih samoupravljalcev in delegatov, ki se od starejših sedaj šele učijo o našem samoupravnem sistemu

Kaj nam pomeni TOZD v Kopru?

V začetku letošnjega leta smo sedeli na sestanku odbora za razvoj in organizacijo v Gradisu in tam so med drugim razpravljali tudi o predlogu TOZD GE Koper, da se jim odobri pomoč 150.000 din za pripravo temeljitega razvojnega programa te naše temeljne organizacije. Takrat so bili prisotni mnenja, da sama ta vsota ne bo pomagala našim koprčanom iz zagat, temveč skupna akcija vsega Gradisa in veliko naporov tudi s strani same TOZD v Kopru. Pa smo se tudi mi odločili, da bomo šli za te probleme povprašati malo bliže, tam kjer nastajajo.

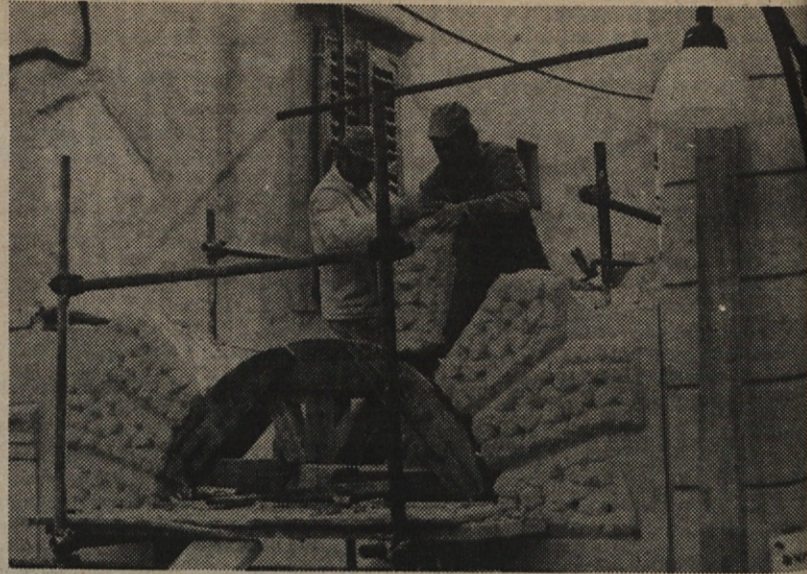
V Kopru so po novem letu nastale nekatere spremembe; prva je prav gotovo ta, da so dobili novega direktorja. Za njih same to ni velika sprememba, saj je »nova« moč njihov sodelavec, torej iz Gradisovih vrst. Tudi sindikat je dobil novega predsednika — delavko uprave Branko Dekleva. Za temi zgledi je šla tudi osnovna organizacija sindikata in zopet postavila na svoje čelo dolgoletnega aktivista Antona Franderajha. Vsi skupaj pa so se znašli pred številnimi rednimi in izrednimi nalogami.

Prva in najbolj pereča naloga je prestavitev upravnih prostorov in baze na novo lokacijo, saj se morajo zaradi gradnje kopskega križišča čimprej umakniti. Pravijo, da bodo mogoče tako le prišli končno tudi do boljših upravnih prostorov, saj sedanjí resnično ne ustrezajo več niti po prostoru, še manj pa po primernosti. Mimogrede, naša TOZD v Kopru je znana po tem, da premore pilotiranje za objekt priključka na novem križišču za vhod v Koper, tu

ja, vendar v sedanjih razmerah kakšnega dodatnega števila novih strokovnjakov ne bi imeli kam dati, saj je prostorska stiska res velika. Najbrž ne morejo ovreči tudi njihove trditve, da se marsikateri inženir premisli, ko zagleda njihove sedanje prostore, saj vsak raje dela v ugodnih delovnih pogojih. Kakorkoli že, do jeseni bodo sami spravili novo upravno stavbo »pokonci« in se tudi vselili, vendar nekaj sredstev jim še vseeno manjka, za kar pa bodo zaprosili ostale naše TOZD za pomoč.

Eden izmed večjih problemov, ki jih teži, je tudi nemobilnost njihovih delavcev. Prevzeli so nekaj oddaljenih gradbišč in kljub povečani stimulaciji (v denarju) ne pripravijo svojih delavcev, da bi odšli na tak resničen teren. Tako so prisiljeni najemati privatne skupine delavcev, kar najbrž ni najbolj ustrezno. Za gradbišče Luka Bar so svojim delavcem obljubili 6 razredov višje OD od pripadajočih, vendar kljub temu niso dobili zadostno število ljudi za to gradbišče. Za Červar, ki je sorazmerno blizu, so povečali OD za dva razreda, vendar brez kakšnih posebnih odzivov. Vodilni v Kopru pravijo, da zaenkrat niti dodatna stimulacija niti kaj drugega ne vleče delavcev na bolj oddaljen teren.

Letos so bolj kot ostala leta angažirani pri gradnjah v koprščini. V Luki Koper razširjajo in rekonstruirajo hladilnice, dela pa so pričeli tudi na stavbi Radiotelevizije Koper. V tem času izvajajo tudi poskusno pilotiranje za objekt priključka na novem križišču za vhod v Koper, tu

Za RTV Koper so pričeli naši delavci iz Kopra z delom, ki ni lahek: vsako rušenje je potrebno strokovno opraviti, saj je zgradba pod spomeniškim varstvom

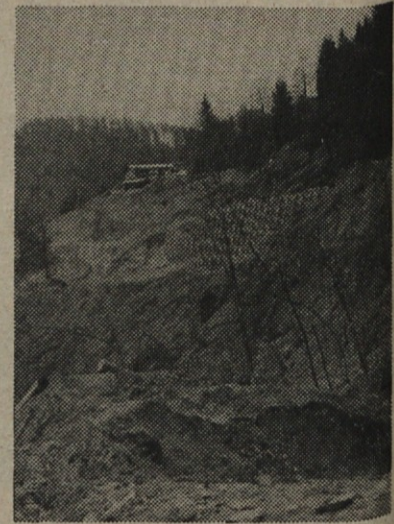
bodo gradili glavni nadvoz in temeljenje objektov. Temeljenje bo na pilotih in prav pri tem načinu imajo koprčani že precej izkušenj. V samem Kopru izvajajo tudi nekaj adaptacij starih zgodovinsko izredno pomembnih stavb.

Še vedno so prisotni tudi v Červarju, kjer gradijo turistično naselje. Prav tu poslovni uspeh bremeni stanje, ki je nastalo v zvezi z načinom investicijske politike pri izgradnji Červarja. To je gradnja za tržišče, pri kateri izvajalci kreditirajo investicijo. V Poreču zaključujejo pomorski objekt Lučico Parentium, v Buzetu pa zaključujejo objekt Cimosca.

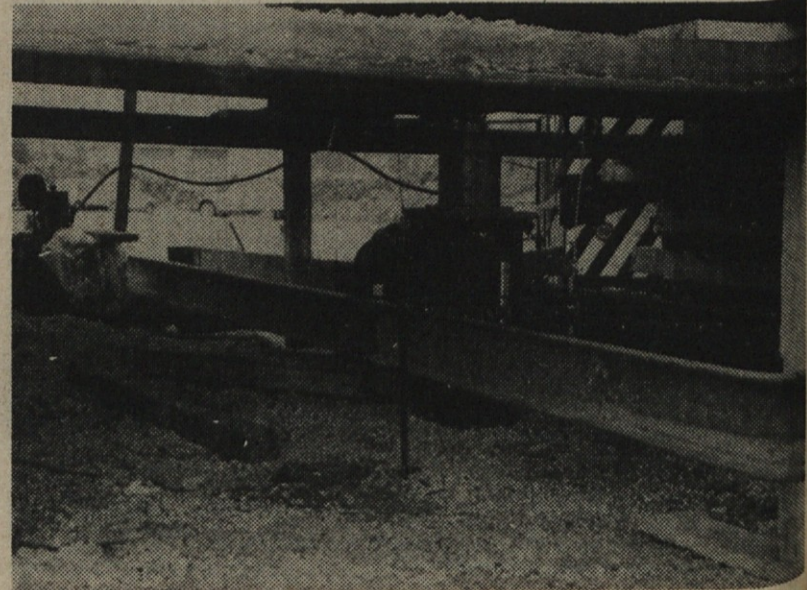
Kamnolom v Črnem kalu je včasih koprski TOZD prinašal lep dohodek, danes pa je zanj predvideno tekoče vzdrževanje, v bližnji bodočnosti pa potrebna rekonstrukcija in povečanje zmogljivosti.

Koper torej začena z marsičem na novo; seveda bo ostalo med novim tudi marsikaj starega, preizkušenega. Ob vsem tem pa v tej TOZD poudarjajo, da brez pomoči celotnega Gradisa sami ne bodo

prišli daleč, saj v sedanjem trenutku ne. Torej — GRADIS — s čim in kako jim bomo priskočili na pomoč? Da imamo svojo TOZD v koprščini, najbrž ni zanemarljiv pomen, vendar bo to našo prisotnost tam doli potrebno prav gotovo bolj izkoristiti, kot smo jo v zadnjih letih. Seveda — s skupnimi močmi celega Gradisa.

Jeseni 1978 tega v Kopru ne bomo več videli

Pilotiranje za nadvoz v Kopskem novem križišču

Sklepi samoupravnih organov O Sklepi samoupravnih organov O sklepi samoupravnih

TOZD KO
Maribor

SKLEPI

Seje DS TOZD KO Maribor, ki je bila 6. 2. 1978

1. sklep

Referendum o sprejemu samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev v TOZD in delovne skupnosti GIP Gradis, bo zaradi predvidenih dopolnitev ponovno razpisan.

2. sklep

Na podlagi rezultatov referendumov v tč. 2. zapisnika, samoupravni sporazumi stopijo v veljavo s 1. 1. 1978.

3. sklep

1. Predlaga se DS podjetja, da sprejme samoupravni sporazum o inventivni dejavnosti s tem:

— da v 28. členu sporazuma precizira pojasnilo v zvezi z načinom refundiranja sredstev.

— V samoupravnem sporazumu opredeliti način izplačevanja nagrade iz naslova inventivne dejavnosti, v kolikor gre za nov proizvod (ki se osvoji na podlagi analize tržišča npr. sežigalna peč za odpadke ipd).

4. sklep

DS sprejme na znanje poročilo:

— z obiska pri firmi Wibau in predlaga, da negujemo dobre odnose pri nadaljnjem sodelovanju s to firmo.

— s plenuma jugoslovanskih proizvajalcev opreme za zaščito človekovega okolja v Beogradu dne 26. 1. 1978.

5. sklep:

Do ugotovitev zaključnega računa se starta z vrednostjo točke 0,17 din s 1. 1. 1978.

Rezultati poslovanja oziroma zaključnega računa pa bodo osnova za eventualno korekturo vrednosti točk.

6. sklep

Po razpravi je DS sprejel:

Tedenski oziroma letni raspored delovnega časa naj bo enak kot v letu 1977, in sicer, da se dela v ponedeljek, sredo, četrtek in petek po 8 ur, v torek pa 10 ur.

Ker padejo prazniki (27. april, 4. julij in 29. november) tako, da ostane med prazniki in prostoto soboto oziroma nedeljo po en dan, se zaradi smotrnosti te dni ne dela, temveč naj člani kolektiva koristijo svoj redni letni dopust.

7. sklep

Inventurni presežki v znesku din 38.447,79 se knjižijo v dobro izrednih dohodkov, primanjkljaji v znesku din 31.297,71 pa v breme izrednih izdatkov.

8. sklep

Do prihodnje seje DS TOZD naj obratovodje pripravijo predlog korektur startnih osnov delavcev, ki delajo na terenu v smislu določil 28. člena pravilnika, ki predvideva dvig startne osnove takim delavcem do 7. razredov.

9. sklep

OOS TOZD KO se nameni iz sredstev sklada skupne porabe za leto 1978, din 208.000,00.

TOZD OGP
Ljubljana

SKLEPI

XXVII. seja delavskega sveta GIP »Gradis« TOZD OGP Ljubljana, ki je 14. marca 1978

Ad 1. Ugotovi se, da je DS sklepčen. Za zapisnikarja je imenovan tov. Škulj Ivan, za overovatelja zapisnika pa tov. Trtnik Franc in tov. Romozi Viljem.

Ad 2. DS TOZD OGP ugotovi, da so sklepi zadnje XXVI. seje DS TOZD OGP z dne 27. februarja 1978 realizirani ali pa so v teku. Direktor TOZD seznanil delegate DS, kako daleč so priprave za črpanje gramoza preko podjetja »PROD«, v katerega je TOZD OGP vložil sredstva. Po sklepu prejšnje seje tč 9-f je bil pojasnilo dolžan dati tov. direktor.

Ad 3. DS TOZD OGP potrди volilne rezultate volitev delegatov v SIS, zbor združenega dela občine Ljubljana Moste-Polje in zbor interne banke. Volitve so bile 9. marca 1978.

Ad 4. DS TOZD OGP ugotovi, da je bil dne 9. marca 1978 uspešno izveden referendum in sicer za:

1. Spremembe statuta GIP »Gradis«
2. Spremembe statuta GIP »Gradis« TOZD OGP

3. Samoupravni sporazum o združitvi v Poslovno skupnost gradbenih, industrijskih in drugih organizacij združenega dela »KOPA« Slovenj Gradec.

Z rezultati volitev in referendumu je DS seznanil tov. Sever Jože, predsednik volilne komisije.

Rezultati in zapisniki volitev oziroma referendumu so priloga zapisnika DS TOZD.

Ad 5. a) DS TOZD OGP razpravlja: o predlogu samoupravnega sporazuma o združevanju v Poslovno skupnost »Jugotom-ENEGRO« Zagreb

b) o predlogu samoupravnega sporazuma o združitvi v Poslovno skupnost »INGRA« Zagreb

c) o predlogu samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delovno skupnostjo in Poslovno skupnostjo »INGRA« Zagreb

d) o predlogu samoupravnega sporazuma o združitvi v poslovno skupnost »JINGRAP« Beograd

S celotno vsebino predlogov navedenih sporazumov seznanil DS tov. Praček, vodja kadrovske in splošne službe. Na navedene predloge sporazumov ni pripomb s strani delegatov DS TOZD OGP.

1. DS TOZD OGP sklene, da se v svrhu obrazložitve omenjenih sporazumov skliče zbor delovnih ljudi za četrtek dne 16. marca 1978 ob 6. uri zjutraj v obratni menzi.

Ad 7. Vsi zgoraj navedeni sporazumi se morajo potrditi na referendumih. Vsled tega DS razpiše referendum za sprejem naslednjih predlogov samoupravnih sporazumov:

1. Predlog samoupravnega sporazuma o združevanju v Poslovno skupnost »JUGOATOMENEGRO« Zagreb

2. Predlog samoupravnega sporazuma o združitvi v Poslovno skupnost »INGRA« Zagreb

3. Predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delovno skupnostjo in Poslovno skupnostjo »INGRA« Zagreb

4. Predlog samoupravnega sporazuma o združitvi v Poslovno skupnost »JINGRAP« Beograd

Referendum se razpiše za petek 17. marca 1978 s pričetkom ob 5.30 v obratni menzi.

Ad 8. a) DS TOZD OGP imenuje volilno komisijo za izvedbo referendumov iz točke 7 tega zapisnika v naslednjem sestavu:

Sever Jože — predsednik
Kutnjak Franc — tajnik
Hrzenjak Djuro — član

b) DS IMENUJE Komisijo za sestavo volilnega imenika za referendum 17. marca 1978 v naslednjem sestavu:

Praček Alojz — predsednik
Kosi Marina — tajnik
Dimc Jože — član

Ad 9. DS TOZD OGP razpravlja o osnutku Pravilnika o pravilih in nalogah, ki jih delavci opravljajo za zunanjetrgovinski promet v podjetju »Gradis«. Na osnutku pravilnika, ki ga v celoti poda DS — tov. Praček, ni pripomb.

Ad 10. a) DS TOZD OGP odobri nakup stanovanja od tov. Rakun Franca v vrednosti 518.000,00 pod naslednjimi pogoji:

1. Da je cena fiksna in da vse stroške prepisa plača tov. Rakun

2. Da si stanovanje tov. Rakuna pred nakupom ogleda Komisija za standard in rekreacijo skupaj z bodočim stanovalcem in šele po njegovem prostovoljnem pristanku izvrši oziroma potrди pogodbo o nakupu.

b) DS TOZD OGP potrди pogodbe skupine privatnikov. Pogodbe je predhodno pregledala Komisija za proizvodnjo in delitev dohodka ter korigirala, oziroma znižala tarife za opravljene ure.

DS TOZD OGP opozori, da je potrebno delo privatnikov redno nadzirati, obenem pa ugotavljati kvalifikacije posameznih njihovih delavcev.

c) DS TOZD OGP sklene, da se predlog za uvedbo delovnega opravila »tehnična pomoč pri vodenju TOZD« potrди. Nadalje DS TOZD OGP potrди tov. Pogačnik Janeza dipl. gr. ing., kot primerne kandidata za zasedbo navedenega delovnega opravila. Tov. Pogačnika je predhodno predlagala DO Skupnih služb DO »Gradis«

d) DS TOZD OGP obravnava in potrди zapisnik XV. zbora delovnih ljudi »Gradis« TOZD OGP z dne 2. marca 1978.

e) DS TOZD OGP obravnava in potrди ponudbo Geološkega zavoda iz Ljubljane za izvedbo rudarskega projekta za gramoznico v Obrijah (Separacija). Dela po ponudbi znašajo 182.400,00 din in jih je potrebno izvesti kot pogoj, da bomo lahko črpali gramoz.

f) DS TOZD OGP sklene, da naš TOZD sodeluje s 1.000,00 din na reklamnem letaku športnega tekmovanja, ki ga priredi ZZB NOV Ljubljana Moste-Polje, Komisija za vojske invalide, v počastitev občinskega praznika — dneva borca. Na reklamnem oglasu v izmeri 10 x 10 bosta sodelovala še KO in SPO skupaj z našo TOZD. Cena reklame na letaku znaša namreč 3.000,00 din.

g) DS TOZD OGP na prošnjo IO OOS TOZD OGP odobri nakup omare, oziroma vitrine za shranjevanje športnih pokalov, za razno dokumentacijo sindikata, zveze komunistov in mladine. IO OOS naj poizkuša najti primerne po-

nudnika in naj dostavi račun v potrditev.

h) DS TOZD OGP potrди zapisnike komisije za proizvodnjo in delitev dohodka z dne 28. februarja 1978 do 1. marca 1978. Jedro dela komisije je bilo obravnavanje pritožb delavcev na odločbe, ki so jih prejeli v zvezi z novim obračunom OD. Vse pritožbe je komisija obravnavala posamezno, nekatere je rešila ugodno, druge pa ne. Komisija je ugotovila, da nekateri delokrogovi niso pravilno razvrščeni, vsled česar bo potrebno Pravilnik spremeniti oziroma dopolniti.

i) DS TOZD OGP pooblasti tov. Praček Alojza in tov. Puzovac Milutina, da organizirata pogostitev za vse delegate DS TOZD OGP ob zaključku mandatne dobe. Povabi se vse delegate delavskega sveta in tiste tovarše, ki so bili redno vabljeni, kakor tudi tajnico direktorja TOZD.

Predsednik DS TOZD OGP
PAVLEK ANTON

TOZD KO
Maribor

SKLEPI 22. redne seje DS TOZD Gradis Kovinski obrati Maribor, z dne 14. marca 1978:

1. Vsem oškodovancem, navedenim v zapisniku, ob požaru na objektu S-31 se povrne škoda, povzročena na osebni garderobi, ki je bila povzročena 19. oktobra 1977. Povračilo škode je strogo namensko.

2. Sproži se civilno pravni postopek proti povzročitelju požara na objektu S-31, to je IMP Maribor, za povrnitev nastale škode po zapisniku od 19. oktobra 1977.

3. Odobri se objava oglasa v biltenu republiških iger obrtnih delavcev, organizatorju ŠIOD Ljutomer v višini 1.000.

TOZD GE
Maribor

SKLEPI

1. redne skupne seje delavskega sveta GIP Gradis, TOZD Gradbena enota Maribor z dne 24. marca 1978:

1. sklep:

Delavski svet vzame na znanje izid volitev v organe upravljanja, opravljenih dne 17. marca 1978.

2. sklep:

Delavski svet vzame na znanje poročilo predsednika DS TOZD tov. Ilc Petra o delu delavskega sveta TOZD v preteklem mandatnem obdobju.

3. sklep:

Skupne službe dajo tolmačenje v zvezi z delom v podaljšanem delovnem času delavcev z NE Krško, katere bi naj po ZZZ šteje v pokojninsko osnovo in sicer enotno za vse udeležene TOZD.

Sklepi samoupravnih organov O Sklepi samoupravnih organov O sklepi samoupravnih

4. sklep:

Tehnična služba pripravi predlog za ureditev vprašanja nadurnega dela montažne skupine.

5. sklep:

Potrujemo obračun za dela, opravljena na stanovanjski hiši tov. Laufer Hedvike v skupni vrednosti 33.840,29 din. Po plačnem avansu v višini 13.000 din tov. Lauferjeva za opravljeno delo dolguje še 20.840,29 din.

6. sklep:

Potrjen je bil mandat novoizvoljenih članov delavskega sveta TOZD za mandatno dobo dveh let in sicer Damiš Tomota, Debelec Ivana, Erbus Antona, Ferlinc Janeza, Gajšt Jakoba, Horvat Ivana, Horvat Pavla, Ilec Petra, Kostanjevec Stanka, Krleža Mirka, Matjašec Danijela, Moharič Srečka, Munda Franca, Čučej Milana, Koren Zlatka, Štuhec Albina, Tot Marije, Božič Ide in Durjava Marjeta.

Mandat odsotnih članov Štefičar Josipa in Ferenček Pavla bo potrjen na prihodnji seji delavskega sveta.

7. sklep:

Člani dosedanjega delavskega sveta so zaradi poteka mandata razrešeni svojih dolžnosti.

Za predsednika delavskega sveta TOZD je ponovno izvoljen tov. Ilec Peter, gradbeni tehnik, za namestnika predsednika pa tov. Durjava Marjeta, ekonomski tehnik. 8. — 9. sklep: DS potrjuje izid volitev v posamezne komisije

8. sklep:

DS je potrdil izid volitev v komisijo za samoupravno delavsko kontrolo, v katero so bili izvoljeni: Hreščak Armando, Jovičević Sičo, Pokeržnik Ignac, Mernik Roman in Tukanj Ana ter disciplinsko komisijo, v katero so bili izvoljeni: Majcen Franc, Osebek Jožica, Brusar Ciril, Čač Vladimir in Kalebič Ahmed.

9. sklep:

Z javnim glasovanjem so bili imenovani člani naslednjih komisij delavskega sveta TOZD GE Maribor za mandatno dobo dveh let:

Komisija za gospodarjenje:

Šafarič Janko, Rubin Peter, Krunič Izidor, Belšak Jože, Špindler Albert, Primorac Miro, Mekiš Franc.

Komisija za inventivno dejavnost:

Vrečko Franc, Zorec Alojz, Rubin Peter, Zelenič Djuro, Špindler Albert,

Komisija za nagrajevanje:

Roškar Oton, Veit Vinko, Vrečko Franc, Kovačič Drago, Korpar Andrija, Petovar Željko, Čontala Franc,

Komisija za varstvo pri delu:

Sikošek Anton, Štromajer Franjo, Lisjak Alojz, Čač Vlado, Ukmar Božidar,

Komisija za standard in rekreacijo:

Štuhec Franc, Cestar Ivan, Cerič Vehbija, Habjanič Ferdo, Košti Antonija,

Komisija za požarno varnost:

Vesenjak Stanko, Gjerek Štefan, Zalar Slavica,

Komisija za delovna razmerja:

Požgan Avgust, Žitnik Stanko, Hudernik Hedvika, Dvoršak Peter, Borko Avgust, Rosič Stamenko in Kos Pavel.

Komisija za izvajanje stabilizacijskega programa v TOZD:

Špindler Albert, Pernat Smiljan, Verber Marija, Vlah Peter, Spevan Štefan,

Komisija za podelitev Gradisovih nagrad v TOZD:

Čontala Franc, Ferlinc Janez in Oberleit Slavica,

Odbor za informacije:

Štromajer Franc, Starovasnik Marjan in Košti Antonija.

Komisija za spremljanje uresničevanja Zakona o združenem delu je bila dopolnjena s članom Radej Evelino.

10. sklep:

Do 31. marca 1978 se formirajo sveti gradbišč, uprave, tehnični svet in svet samskega doma.

Sveti štejejo najmanj 5 članov.

Za formiranje svetov so odgovorni sektorji vodje, ki morajo do 1. aprila 1978 komisiji za nagrajevanje sporočiti imena članov svetov.

11. sklep:

Najpozneje do 10. aprila 1978 sveti pregledajo vse prispelle pritožbe delavcev in opravijo potrebne prerazporeditve vseh delavcev svojih delovnih skupin.

Delu svetov obvezno prisostvujejo:

- predsednik komisije za nagrajevanje z enim članom,
- tovariša Janžekovič in Hojnik, obenem pa še:
- v svetu gradbišča: sektorni vodja in delovodja,

— v svetu uprave: direktor in vodje oddelkov,

— v tehničnem svetu: tehnični direktor, vodja obratov in vodja operative,

— v svetu samskega doma: upravnik samskega doma in DUR in 1 vzgojitelj.

12. sklep:

Pri obračunu osebnega dohodka za mesec marec 1978

a) obračunamo z uporabo že uveljavljenega sistema za akordiranje akorde za delavce, katerih dela je mogoče normirati,

b) s povprečjem 5 % na vsakem gradbišču in v dovoljenem razponu od —10 do +15 % ocenimo delavce, katerih dela ni mogoče akordirati z uporabo obstoječega sistema normiranja,

c) obračunamo akontacijo organizatorjem dela v razponu od —10 do +30 % s povprečjem 10 % dodatka za nagrajevanje organizatorjev dela,

d) v prihodnjem mesecu akordiramo vsa dela, kjer je to mogoče in do uveljavitve novega sistema pri izračunu akordov uporabljamo sedaj veljavni sistem.

13. sklep:

Vse korekcije, ki bodo opravljene s prerazporeditvijo delavcev, veljajo od 1. januarja 1978. Razlike bodo poračunane za nazaj.

14. sklep:

V tednu od 27. do 31. marca 1978 se morajo sestati člani vseh novoimenovanih komisij in se konstituirati.

Člani komisije za nagrajevanje se sestanejo v torek, 28. marca 1978 ob 6.30 na upravi.

15. sklep:

Komisija za nagrajevanje pripravi predloge za morebitne spremembe in dopolnitve razvida opravil za temeljno organizacijo.

16. sklep:

Vzporedno z rasto vrednosti točke korigiramo razporeditev delavcev, ki so po sedANJI metodologiji previsoko razporejeni.

17. sklep:

Delavski svet odobri kritje dela stroškov postavitve ogrodja za propagandni napis na Piramidi, ki bo opravljena v okviru predkongresne dejavnosti.

18. sklep:

Delavski svet vzame na znanje poročilo inž. Cizeja o poteku priprav na gradnjo obrata družbene prehrane.

19. sklep:

Visoki tehniški šoli v Mariboru je odobrena pomoč v višini 1.000 dinarjev za organizacijo Gradbenijade 1978.

20. sklep:

Odobrena je udeležba 12 mladincev na mladinskih delovnih akcijah v letu 1978.

Predsednik DS TOZD
GE Maribor
ILEC PETER

TOZD GE NIZKE GRADNJE

SKLEPI

16. redne seje DS TOZD GE Nizke gradnje Maribor, ki je bila v petek 23. decembra 1977

1. V 28. členu samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje čistega dohodka TOZD, za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev za skupno porabo in drugih nadomestil ter o zagotovitvi minimalnega življenjskega standarda in delovnih pogojev delavcev delovne organizacije GIP Gradis Ljubljana se upošteva oddaljenost od TOZD in predlog, ki dopušča do 7 dodatnih razredov.

Pri sestavi čistopisa tega sporazuma in pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke morata sodelovati komisija za sestavo obeh aktov ter komisija za sestavo kataloga opravil.

2. DS razpisuje za 30. december 1977 referendum za sprejem:

- samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji,
- pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupne porabe v TOZD,
- samoupravnega sporazuma o cenah žagarskih proizvodov in storitev v okviru GIP Gradis Ljubljana v letu 1978—80,
- samoupravnega sporazuma o združitvi v interno banko GIP Gradis Ljubljana,
- samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev TOZD in delovne skupnosti GIP Gradis,
- spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v GIP Gradis Ljubljana,
- samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka TOZD, za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev za skupno porabo in drugih nadomestil ter o zagotovitvi minimalnega standarda življenjskih in delovnih pogojev delavcev delovne organizacije GIP Gradis Ljubljana.

DS imenuje za izvedbo referenduma volilno komisijo v sestavi: Zemljič Mirko, Granda Dušanka, Drakšter Marija in volilna komisija imenuje volilne odbore in mesta za referendum. Za sestavo volilnega imenika se imenuje komisija v naslednji sestavi: Bratušek Marica, Bogdanovič Jožica in Černešek Silva.

3. Za podpisovanje vseh listin plačilnega prometa v banko za TOZD GE Nizke gradnje Maribor se pooblašajo naslednji podpisniki:

- Hvastija Boltežar, dipl. gr. ing.
- Bevc Danilo, dipl. gr. ing.
- Jež Andrej
- Zemljič Mirko
- Černivec Andreja
- Završki Milena.

4. Ribič Stanislavu, Borak Viktorju in Ranogajec Stanku se zaradi odsotnosti z dela zaradi bolezni izplača enomesečni poprečni osebni dohodek v TOZD za preteklo leto.

5. DS odobri razliko izplačila betonskega železa od 1. 7. 1977 dalje po dostavljeni specifikaciji porabljenega betonskega železa za TOZD GE Nizke gradnje v znesku din 191.263.

TOZD KO LJUBLJANA

Ad. 1.
Tov. Rakun je delavskemu svetu prebral poročilo razpisne komisije, ki je priloga zapisnika. Tov. Koren je nato predlagal volilno komisijo v sestavi tov. Rakun, Lojvec in Piškur, kar je delavski svet sprejel. Po razdelitvi glasovalnih listkov, so bile tajne volitve. Po končanem volitvah je volilna komisija pregledala glasovalne listke. Predsednik volilne komisije tov. Lojvec je pred delavskim svetom ugotovil, da je vseh 9 prisotnih članov delavskega sveta glasovalo za dosedanjega direktorja TOZD tov. Repše Jožeta.

Ad. 2.
Tov. Rakun je delavskemu svetu povedal, da pri delovnem predstavniku Viatorja na razgovor glede cene malice in njene kvalitete. Delavski svet je predlagal, da na tem razgovoru sodelujejo predsedniki družbenopolitičnih organizacij in predsednik komisije za standard in rekreacijo.

KAKO BOMO LETOVALI?

Človekovo življenjsko in delovno okolje postaja iz leta v leto zahtevnejše, tempo nenehno narašča in vse to vpliva na fizično in psihično zdravje in počutje delavcev.

V moderni proizvodnji vpliva na zdravje, počutje, utrujenost zaposlenih delavcev cela vrsta činiteljev, katerih izvor ni samo v telesni in duševnih obremenitvah, temveč tudi v človekovem fizičnem in socialnem okolju.

Zato si želi delovni človek prepotrebni odmor za obnovo iztrošenega imeti organiziran in preživeti izven delovnega okolja in stalnega bivanja v zdravem okolju z ugodnimi klimatskimi in ostalimi pogoji.

Omogočiti organiziran letni oddih čim večjemu številu delavcev v takih pogojih in časovnem obdobju, da bo dosegel svoj namen je dolžnost in želja nas vseh.

Sodoben način dela in življenja namreč pušča pri človeku sledi utrujenosti, ki se je ne da v trenutku odstraniti. Lahko jo le zmanjšamo, toda prav to kopiči in pogloblja napetost, ki potem v daljšem obdobju vodi v razne deformacije, obolenja in živčne izčrpanosti.

Zagotovljen in organiziran letni oddih lahko prepreči premočno izčrpanost. Ustrezen način izrabe letnega dopusta je torej v interesu celotne družbe. Z aktivnim odmorom vplivamo predvsem na:

- vzdrževanje in obnovo funkcionalnih sposobnosti celotnega organizma
- zmanjšanje mišične in živčne napetosti
- zaviranje procesa staranja
- zmanjšanje prevelike telesne teže

— bistveno povečanje obrambnih in delovnih sposobnosti organizma

Zgoraj navedeni pozitivni vplivi aktivnega odmora v času letnega oddiha so cilj mnogih raziskav. Vse pa podčrtujejo vrednosti organiziranega aktivnega odmora. Seveda je na osnovi vseh navedenih ugotovitev osnovno zagotoviti ustrezne materialne pogoje in organiziran pristop k reševanju problematike.

Kako rešujemo vprašanja letnega oddiha zaposlenih v naši delovni organizaciji?

Kakor je znano ima Gradis za organiziran letni oddih članov kolektiva in njihovih svojcev tri počitniške domove in sicer: v Ankaranu, Poreču in na Pohorju, katerih skupna kapaciteta znaša 210 ležišč.

Po sklepu Odbora za standard in rekreacijo z dne 15. marca 1978 se prične sezona v počitniških domovih Ankaran in Poreč z 15. junijem in konča predvidoma s 18. septembrom.

Počitniški dom na Pohorju posluje preko celega leta.

Rok prijave za letovanje je določen do 15. aprila 1978.

Glede na finančne rezultate lanskega leta poslovanja počitniških domov se je določilo tudi nove cene za dnevni penzion.

Člani kolektiva in njihovi ožji družinski člani bodo plačali dnevno oskrbo v višini 100 dinarjev in za otroke do vključno 7 leta starosti 75 dinarjev. Za vse ostale goste je cena določena v višini 150 dinarjev in za otroke 100 dinarjev.

Kakor je razvidno iz podatkov za sezono 1978 nismo uspeli pridobiti novih kapacitet.

Predvideva se gradnja počitniškega doma v Biogradu na moru, s katero bomo v prihodnji sezoni pridobili od 100 — 125 novih ležišč v okolju in klimatskih pogojih, ki so ugodnejši od pogojev v severnem Jadranu.

Kadrovsko socialna služba se je angažirala preko Turističnega biroja v Biogradu na moru in zagotovila

pogodbeno v najem 10 sob s skupno 24 ležišči v privatnem penzionu.

Lokacija penziona je ugodna, v centru mesta za hoteli Ilirija cca 50m oddaljeno od morja in plaže.

Cena za prenočišče (posteljo) je od 60 do 80 dinarjev v kolikor vzamemo glede na interesente celotne kapacitete v zakup za 60 dni letovanja bi znašale cene na ležišče od 46 do 64 dinarjev.

Lastnik daje možnost oskrbe z dvema dnevnioma obrokom hrane ali uporaba kuhinje.

Člani kolektiva se bodo za navedeno možnost odločali in prijavljali na osnovi prijav kadrovskim oddelkom TOZD do 15. aprila 1978.

V želji, da bomo za prihodnjo sezono lahko posredovali ugodnejše informacije za organiziran oddih članov kolektiva s pridobitvijo novih kapacitet želimo v sezoni 1978 v danih možnostih prijetno letovanje čim večjemu številu članov kolektiva in njihovim družinskim članom.

JERŠAN JERNEJ

Dragi Najil Bečić

neizmerno nas je potresla vijest, da si zauvijek otišao iz naših redova. Kad smo te izpratili v bolnicu, verovali smo kao što si ti vjerovao, da ćemo se ubrzo ponovo srestiti kod tvoje radne mašine i pozdraviti te kao čovjeka, ponovo punog zdravlja. Ali — danas na našoj radionici visi crna zastava i sva očekivanjem, da ćeš biti ubrzo medju nama, razorila su se nam u tom kratkom momentu, kada smo saznali, da se nam nikad više nećeš vratiti.

Koliko godina preživjeli smo skupa i koliko radnih pobjeda skupa smo proslavili! Bio si naš dobar suradnik, i vjeran drug, nikad nisi strahovao od velikih radnih zadataka i baš zato visoko smo te cenili. Tako će sad medju nama ostati velika praznina i neće nam biti lako shvatiti, da nemamo više medju nama dragog druga, uvijek spremnog za nesebičnu pomoć.

Duboko razumijemo tvoje drage rođake, koji su te izgubili u momentu, kad je tvoj život tek počeo imati svoj smisao. Već kao mlad momak odtrgao si se od kuće i došao kod nas tražiti bolji komad kruha za tvoje najbližnje. Sve ove godine odricao si se tople obiteljske sredine, lijepe riječi domaćih, da bi im sa svojim radom dao bolji život. Ali — danas su oni ostali bez tvoje pomoći i mnogo prebrzo morali su saznati, da nikad više nećeš skupa sa njimi sestati za stol.

Saučestvujemo sa tvojim obitelji i pridružujemo se njihovoj žalosti s riječima, da ćemo te zauvijek očuvati u lepom uspomeni kao dobrog druga, radnika i sindikalnog aktivista.

Sodelavci iz TOZD Železokrivnice

Kaj je novega drugod?

Jez »Gazivode« — največji v Evropi

Konec prejšnjega leta so delavci beograjske Hidrotehnike končali gradnjo nasutega jez »Gazivode«, dolgega 22 kilometrov. Izgradnja tega jez, drugega največjega nasutega jez v Evropi, je trajala skoraj

polnih pet let. V tem času je v jez vgrajenih približno 5 milijonov kubikov gradbenega materiala.

Novograjeni jez bo akumuliral 370 milijonov kubikov ibarske vode. Vodo iz tega akumulacijskega jezera bodo uporabljali za namakanje plodnih polj in industrijskih obratov kot tudi za delovanje hidrocentrale v Belem polju.

Roman Albreht:

Poslovni subjekt je delovna organizacija in ne TOZD

Ne tako redko se bohotijo pogledi, da je potem, ko je po ustavnih določilih temeljna organizacija združenega dela postala osnovna samoupravna celota, pravzaprav delovna organizacija izgubila svoj pomen. Poslovni subjekt je delovna organizacija izgubila svoj pomen. Poslovni subjekt je delovna organizacija in ne TOZD. Zato je vsaka drugačna rešitev v nasprotju z duhom ustave. TOZD je delovno telo, ki na osnovi delitve dela ustvarja in gospodari z dohodkom, ni pa tehnološka enota. Posebno v velikih asociacijah, z visoko tehnološko razvitanostjo bi vsako pestovanje »vrtičkarskih« teženj v TOZD razdrobljenega gospodarstva, pomenilo zapiranje možnosti za nadaljnji razvoj. Ob tem pa je še kako pomembno, kako na osnovi dohodkovnih odnosov združevati delo in sredstva v okviru delovne organizacije.

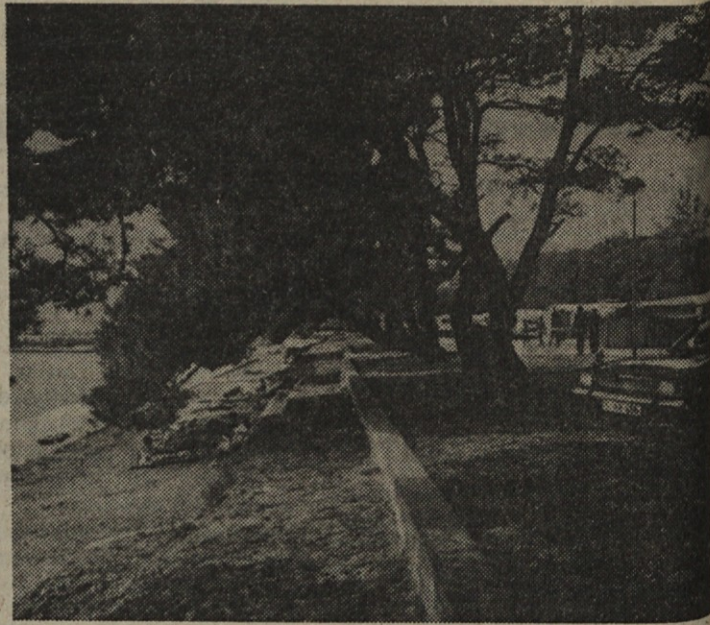
Pri dosedanjih poskusih je neradka težnja, da TOZD ZDRUŽUJEJO SREDSTVA PO NAČELU KDO BO VEČ DOBIL, NE PA KAKO NAJ TAKO ZDRUŽEVANJE ODPIRA POGOJE ZA BOLJŠI RAZVOJ CELOTNE DELOVNE ORGANIZACIJE. Prisotne so tudi težnje, da se na skupne službe prenaša opravljanje zadev, ki so lahko samo v pristojnosti delavcev v TOZD. Nevarne so tudi težnje, da bi poslovodne organe spremenili v nekaj, kar je izven samoupravljanja, čeprav so ti njegov sestavni del.

BIAM

Od 5. do 10. junija bo na Zagrebškem velesejmu mednarodni bienale obdelovalnih strojev. Proizvajalci iz vseh evropskih držav in ZDA bodo razstavili obdelovalne stroje, orodje in naprave za kovinsko industrijo.

Ker si bo takrat mogoče pri nas ogledati najnovejše dosežke na tem področju, priporočamo ogled vsem, ki želijo spoznati trenutno stanje tehnike v tej stroki.

ROS

Del »rive« v Biogradu na moru, kjer naj bi postavili že četrti počitniški dom

Bomo že prihodnje leto letovali v Biogradu na Moru?

Prav v letošnjem letu smo v naši družbi pred veliko akcijo: izboljšati produktivnost našega dela. Pri tem po navadi najprej pomislimo na način izboljšanja, ki je vsem najbolj razumljiv — da je pač potrebno več delati in seveda tudi bolj kvalitetno. Tu je konec naših razmišljanj, čeprav vemo, da k izboljšanju produktivnosti pripomore poleg ustreznih modernejših delovnih sredstev tudi dobro organizirana rekreacija. Temu področju pa smo v Gradisu začeli v zadnjem času posvečati večjo pozornost, kar vsekakor za služi.

Za delavce Gradisa je prav gotovo najbolj zaželen in najugodnejši organiziran letni oddih v naših počitniških domovih. Vsi trije domovi (Ankaran, Poreč, Pohorje) premorejo danes nekaj več kot 200 ležišč, kar je za 7.000-članski kolektiv vsekakor premalo. Ob dejstvu, da že pred skoraj dvajsetimi leti, ko smo te domove zgradili, tolikšno število ležišč ni zadovoljevalo povpraševanja, lahko rečemo, da torej za to področje delavčevega standarda ni bilo dovolj narejenega. Domova v Ankaranu in Poreču sta poleg tega oba locirana v Severnem Jadranu, kar prinaša s seboj drugačne klimatske razmere, kot bi si jih za obmorske lokacije želeli. Oba sta odprta le od sredine junija do sredine septembra.

Pa poglejmo, koliko ljudi lahko letuje: v zgoraj omenjenem času lahko letuje približno 1.300 ljudi, če izvajamo dom na Pohorju, ki je (s 24 posteljami) odprt celo leto. Torej 1.300 ljudi, od katerih jih je dve tretjini družinskih članov, kar po-

meni, da lahko letuje vsako poletje le približno 500 naših delavcev. Vsaj dvakrat toliko jih ponavadi letuje »na svojo roko«, kje pa so ostali? Veliko je takih, ki potrebujejo oddih, povezan s primernimi bioklimatskimi pogoji. Če pogledamo razporednico prijav za počitniške domove, lahko ugotovimo, da je moralo biti v zadnjih petih letih za čas od 30. 6. do 29. 8. odklonjenih poprečno 350 prošenj za letovanje na morju. Ob tem moramo upoštevati, da se večina naših delavcev prijavlja le za mesec julij in avgust, medtem ko zaradi slabih izkušenj v mesecih junij in september raje ne letujejo v tem času.

Vse te razmere so že nekaj let kazale na potrebo po razširitvi kapacitet za organiziran oddih naših delavcev. Potrebna je bila akcija in te smo se lotili s skupnimi močmi. Z ozirom na potrebo po novih kapacitetah, podaljšanju koriščenja letnega oddiha tudi v mesec maj—junij in september—oktober, smo pričeli tam, kjer se nam je zdejo najbolj primerno in tudi uresničljivo: po sklepu delavskega sveta podjetja z dne 29. 3. 1977 in v okviru programa razvoja za leta 1976—1980 je bilo določeno, da se odkupi zemljišče za gradnjo novega počitniškega doma (s pokritim bazenom), da bi lahko izkoristili tudi mesece izven glavne sezone. Lokacija tega doma je v Biogradu na moru, ki je znan kot center Jadrana in turistično izredno razgibano mesto.

Gradisov biro za projektiranje iz Ljubljane je pripravil idejni projekt

novega počitniškega doma, ki naj bi izgledal takole:

Dom je situiran na parceli 54 x 58 m sredi borovega nasada. Od samega mesta je oddaljen le 15 minut, do morske obale pa pot pelje skozi borov gozd (5 minut hoje). V domu bo sto ležišč v sobah s štirimi, tremi ali dvema posteljama. Seveda bo v njem tudi restavracija s kuhinjo in spremljajočimi prostori ter družabni prostor.

Vsaka soba bo imela svoj sanitarni prostor in svoj balkon. Rekreacijske površine za igrišča bodo pripravljene na prostem v senci borovega nasada.

Klimatske razmere v Biogradu so odlične, saj prava sezona traja od 15. 5. do 1. 10. vsako leto. Našli smo torej prostor, kjer bomo lahko uresnili zadeve, ki so bila do sedaj le prizadevanja:

- organiziran oddih, omogočen večjemu številu delavcev
- ker bodo prostori ogrevani, bo možno koriščenje doma skozi celo leto in s tem bomo dobili izredno potreben prostor za zdravljenje naših kroničnih bolnikov in delavcev s poklicnimi boleznimi v gradbeništvu
- že v načrtu za razširitev Ankarana smo upoštevali željo, da bi v zimskem koriščenju doma lahko organizirali dodatno seminarско izobraževanje v lastnih domovih, kar bo sedaj v Biogradu lahko izvedljivo.

Pa poglejmo naš Biograd še malo z denarne plati:

- zemljišče stane 50 din za kv. m
- prispevek za ureditev gradbenega zemljišča stane 1.200 din za čisto koristno površino objekta

Skupno združena sredstva, ki jih predvideva program razvoja 1976—1980, bodo znašala 28.032.000 din.

Z vsakoletnim gospodarskim načrtom in po zaključnih računih 1975, 1976, 1977 je bilo že uresničeno združevanje sredstev po programu in s tem zagotovljeno, da bo možno gradnjo pričeti. Zdrženih sredstev so odločali delavci TOZD ob sprejemanju razvojnega programa GIP Gradis, delavski svet pa prevzel izvršitev njihovih sklepov.

S tem, ko bo projekt v celoti izdelan, bo zadoščeno programu razvoja in vsem željam našega kolektivnega glede izgradnje novih kapacitet za rekreacijo naših delavcev. Potrjena bodo tudi prizadevanja sindikata v Gradisu, ki je že veliko let opozarjal na neustreznost sedanjih kapacitet za organizirano rekreacijo naših delavcev. To potrjuje tudi dejstvo, da ni mogoče zadovoljiti številnim našim delavcem in njihovim družinam, ko jim je organiziran oddih krepko potreben. S tem bo omogočen organiziran letni odmor večini naših delavcev, ki v dragih letih tega ne zmorejo.

Odbor za standard meni, da ne bo ovir glede uresničitve že sprejetih sklepov in želja naših delavcev.

Svoje mnenje bodo delavci predložili svojim delegatom v delavskem svetu podjetja, prav tako pa se bodo o tem odločili tudi delegati delavstva svetov TOZD. Odločitev bi bila potrebna v mesecu aprilu 1978, da lahko izpeljali predviden program gradnje in glede na predvideno gradnjo zagotovili že koriščenje v sezoni 1979.

Odbor za rekreacijo in standard pri GIP GRADIS Ljubljana

S seminarjev v Portorožu

V začetku letošnjega leta so bili v Portorožu seminarji, ki so se jih udeležile skupine delovodij, strojnikov (mojstri, tehniki in inženirji) ter gradbeniki (tehniki in inženirji). Teme so bile prirjene interesom posameznih skupin. Tako je bil pri delovodijih povdarek na praktičnih novostih v tehnologiji, v organizacijskih postopkih na gradbišču; strojniki so imeli predavanja o računalnikih in o vzdrževanju delovnih priprav, gradbeniki pa so bili seznanjeni o dohodkovnih odnosih in o kadrovski politiki. Vse tri skupine so imele tudi predavanja o zakonu o združenem delu, kadrovski problematiki, o samoupravnih sporazumih itd.

Na seminarju je vsak udeleženec dobil vprašalnik, ki ga je izpolnjenega vrnil. Pri obdelavi odgovorov pa je postalo vprašljivo, ali so mnenja dobljena s to anketo objektivno resnična, ali odražajo resnično stanje, ali dobljeni podatki niso preveč subjektivni. To so pač mnenja zaposlenih — so determinirana s položajem, ki jih anketiranci zasedajo, seveda tudi z njihovimi interesi.

Kljub vsemu pa imajo ti podatki svojo metodološko vrednost in praktični smisel, saj se zaposleni v organizaciji vedno obnašajo in reagirajo glede na to, kako stvari vidijo. Torej so lahko takšni subjektivni podatki celo pomembnejši od objektivnih.

Postavljeno je bilo vprašanje pripravljenosti delati v tujini. Največ odgovorov, da so pripravljeni iti na delo izven meja države, so dali delovodje (55%), sledijo strojniki (47%), na zadnjem mestu so gradbeniki (44%). Vendar so to samo procenti — številčna slika pa je drugačna, saj je bila grupa gradbenikov najštevilnejša, to pa pomeni, da bo Gradis imel ob izvajanju del v tujini zadostno močan svoj lastni tehnični kader.

Zanimivi so tudi podatki, ki se nanašajo na dohodek v tujini. Tako večina delovodij in strojnikov meni, da mora biti dohodek v tujini 200 — 250% (če znaša dohodek doma 100%), večina gradbenikov pa pričakuje 300% in večji dohodek.

Zakaj je takšna razlika v pričakovanem dohodku je vprašanje, ki je verjetno vezano tudi na različno vrednotenje dela.

Glede vpliva v podjetju in TOZD so si odgovori gradbenikov in strojnikov blizu, saj je približno 42% anketirancev odgovorilo, da ima največji vpliv direktor (ali direktorji strokovnih služb), približno 52% pa jih meni da ima večji vpliv DS podjetja oz. TOZD-a. Pri delovodijih pa je približno 24% vprašanih odgovorilo, da ima največji vpliv direktor, skoraj 58% pa jih je prepričanih, da je to DS.

Zadovoljstvo in identifikacija s podjetjem izvira iz zadovoljstva z delom in z delovno organizacijo. Če posameznik z delom ne bo zadovoljen, tudi ne bo zadovoljen s podjetjem, ki mu pripada. V glavnem so vsi anketiranci s svojim delom srednje zadovoljni. Strojniki in gradbeniki 75%, zelo zadovoljnih je 24%. Pri delovodijih je s svojim delom srednje zadovoljnih 60%, 35% (10% več) pa jih je zelo zadovoljnih. Zelo redki so, ki s svojim delom sploh niso zadovoljni.

Pri vseh dosedaj obdelanih vprašanih so dobljeni odgovori pričakovani in verjetno izražajo dejansko stanje, mišljenje in razpoloženje anketirancev.

Pri vprašanju kaj pri svojem delu najbolj pogrešajo so anketiranci odgovarjali zelo različno. Še najbolj pogrešajo boljše sodelovanje in razumevanje v kolektivu (gradbeniki 28%), boljše organizacijo dela (strojniki 28%), sodelovanje z vodilnimi uslužbenci in drugimi TOZD-i (delovodje 26%), več strokovnega izpopolnjevanja in upoštevanje strokovnosti nasploh (strojniki 28%, gradbeniki 13%), boljše koordinacijo dela na gradbiščih, hitrejšo dostavo materiala (delovodje 18%).

Procenti so tu navedeni le za ilustracijo in pomenijo razmerje med vsemi anketiranimi in anketiranci, ki so imeli pripombe glede na vprašanje kaj pri svojem delu najbolj pogrešajo. Čez 20% vseh udeležencev seminarja, ni imelo nobenih predlogov oz. pripomb.

Tudi strokovne službe so vrednotene različno. Najuspešnejša je po mnenju delovodij tehnična (43%), gospodarskofinančna (13%), da so vse strokovne službe enako pomembne je odgovorilo 26% delovodij.

Pri gradbenikih je vrstni red drugačen: tehnična služba (37%), gospodarsko-finančna (10%), vse službe so enako pomembne (26%). Strojniki: komerciala (36%), tehnična (19%), vse službe jim enako pomenijo (35%).

Anketirance smo vprašali koliko je njihovo strokovno znanje izkoriščeno na delovnem mestu. 100% je znanje izkoriščeno pri 23% gradbenikov, 37% strojnikov in (po podatkih) pri 43% delovodij.

V grobem nam ti podatki kažejo, da 2-3 anketirancev zadovoljivo izkorišča svoje znanje na delovnem mestu. Verjetno bi boljša organizacija dela in morda še stimulativna motivacija pripomogla k še zvišanju tega procenta.

Naslednje vprašanje se nanaša na občutek odgovornosti za uspeh podjetja. Zelo se čutijo odgovorni delovodje (60%), strojniki (34%) in gradbeniki (31%). Odgovornost mora biti organizacijsko vezana na stopnjo udeležbe v samoupravljanju oziroma mora biti povezana z vplivom. Organizacija v kateri vpliv in odgovornost nista v medsebojni pozitivni zvezi je verjetno nizko učinkovita. Zakaj se čutijo najbolj odgovorne za uspeh podjetja delovodje bi bilo zanimivo ugotoviti z eno naslednjih raziskav.

Ali delavci strokovno sodelujejo pri pomembnejših odločitvah so delovodje s 73% večino odgovorili z »da«. Gradbenikov in strojnikov pa je z »da« odgovorilo samo 52%. Iskrenost odgovorov je pri delovodjih vprašljiva glede na odgovore vprašanja 13., ko ugotavljajo da ima največ vpliva DS podjetja samo s 58%.

O koristnosti seminarja pa so vse tri skupine enotne, saj je 95% anketirancev vseh treh skupinah proti temu, da bi se takšni seminarji ukini-li.

Izobraževanje s področja varstva pri delu

Zaključeno je izobraževanje naših delavcev na področju varstva pri delu, katerega so pripravili delavci službe varstva pri delu v sodelovanju odbora za varstvo pri delu. Delo smo opravili v upanju, da je bilo tudi uspešno. Kljub nekaterim težavam, posebno časovnim, je na TOZD bila dokaj dobra organizacija, ki je omogočila izvajanje programa. Razumljivo je, da pa tudi vsaka manjša odsotnost kakršnekoli skupine delavcev ohromi delo, kar jasno vpliva na dosego dogovorjenih terminov.

Program je bil kratek, trajajoč največ 90 minut. Vseboval je predvajanje dveh kratkih filmov in sicer:

- nastanek požara in gašenje
- ročno dviganje bremen
- obravnava najbolj specifičnega primera poškodbe na dotičnem TOZD
- odgovori na vprašanja, ki so jih postavljali delavci

Izjemoma je bil popestren program v TOZD GE Maribor, kjer je komisija za varstvo pri delu odigrala svojo vlogo. K splošnem programu je dodal ing. Čuč še analizo poškodb, ovrednoteno v dinarjih ter predočil, kaj to pomeni za TOZD. Posebno področje pa je obdelal tov. Štromajer. Zelo razumljivo in prilagodljivo je obrazložil nevarnost električnega toka na gradbiščih. Kritično je obdelal električne prenosne stroje, kateri največkrat predstavljajo dokaj nevarna orodja, če se z njim ne upravlja tako, kot je potrebno in predvideno.

Upamo, da bo tak način dodatnega izobraževanja rodil sadove, vendar s tem se ne bi smeli zadovoljiti. K temu morajo biti še vsakdanje dopolnitve. Ena izmed teh in osnovnih dopolnitev bi bila delovna disciplina. Seveda ni mišljena tukaj disciplina v vojaškem smislu, ampak vsak se mora zavedati, da ni sam. Torej — tisto delovnišče, na katerem je delavec, mora biti urejeno, pravilno razporejen material in orodje, tako da le-to ne predstavlja kakršnekoli ovire ali nevarnosti za drugega. Na uporabo osebnih in ostalih zaščitnih sredstev tudi ne smemo pozabiti. Ne samo omembe vreden ampak tudi kritičen je pri nas ponekod standard delavcev. Ni potrebna razlaga o pomenu vsaj minimalnega standarda, vendar je ponekod tako stanje, da še zdaleč ni primerno za delavce.

Eden od odločilnih vlog je tudi odnos, ki ni samo v smislu prijateljstva ampak ima mnogo večji pomen. Odnosi imajo vpliv na organizacijo in kvaliteto dela, zmanjšanje stroškov proizvodnje ter izostanke z dela.

Torej, ko bodo ti pogoji urejeni, bomo lahko dosegali večjo storilnost, ki jo v zadnjih letih tako pogrešamo.
Predsednik odbora VD
LUDVIK ŠNAJDER

Izobraževanju bomo tudi letos posvetili veliko pozornost.

Črno piko moramo odpraviti

Rad bi dopolnil tov. Vinka Veita v njegovem članku, ki je izšel v našem vestniku št. 237. Vsebinska njegovega članka je zelo aktualna za celotni Gradis in našo samoupravno skupnost.

Resnično smo v zadnjih dneh lanskega leta obravnavali in sprejeli precej sporazumov, vendar vsi sporazumi niso bili zreli za obravnavo na zborih delovnih ljudi; na primer samoupravni sporazum o letališki mreži v Sloveniji! Ni mi znano ali so vse TOZD v OZD Gradis sprejemale na zborih delovnih ljudi omejnjeni sporazumi kar dvakrat kot smo to v TOZD GE Maribor, čeprav so odgovorni politični funkcionarji v skupščini občine vedeli, da bo prišlo iz republiškega kabineta zakonsko določilo, če sporazuma ne bo sprejet. Nekatere OZD v ljubljanski regiji tega sporazuma niso sprejele, ampak so čakale na zakonsko določilo. Sedaj pa naredimo finančno primerjavo med tistimi TOZD, ki so sprejemali dvakrat ta sporazum in tistimi DO, ki so čakale na zakonsko določilo. Kdo je kriv za tako neenotno obveščenost? Vsekakor odgovorni sindikalni delavci v občini ali celo v republiki, ki so odgovorni za skladno in točno obveščenost in točno ter strokovno razlago sporazumov. Upajmo, da se take stvari pri nas ne bodo več zgodile, saj nam bo v tem delu pomagal nov tajnik samoupravnih organov v TOZD.

Drugi problem, ki ga moramo tudi dosledno rešiti, je pravilnik o nagrajevanju po delu. Časovna stiska nas je prisilila, da smo ta pravilnik »spravili skozi«, kot se temu v do-

mačem žargonu reče. Ne moremo in ne smemo se zadovoljiti, da ostane tako, kot je! Dosledno se moramo truditi, da bo pravilnik dobro izdelan in demokratično obravnavan, ker takšen, kot je sedaj, ni v ponos našemu kolektivu. Pri ustvarjanju in modeliranju tega pravilnika smo zamenjali dosti nosilnih komponent, brez katerih nov pravilnik ne more obstajati dalj časa. Med vsemi temi zadevami moramo upoštevati, da damo pravega človeka na pravo mesto, kar je predpogoj za povečano storilnost. In ko smo vse to uredili, izobesimo na oglasni deski zbirke ovrednotenih del, na zborih to demokratično korigiramo in tako smo dobili nov pravilnik, ki bo

ponos nam Gradisovcem in vzor naši samoupravni skupnosti.

Sindikalni in odgovorni delegati, ki so v pretekli mandatni dobi delali na zgoraj omenjenemu pravilniku, ga morajo tudi dokončati. In ni izgovora: »naš mandat je potekel«. Datum, do kdaj je moral biti pravilnik izdelan in sprejet, je bil znan vsem delegatom že skoraj celo lansko leto. Videli so, da se jim čas odmika — zakaj niso stvar pospešili? **TOVARIŠI DELEGATI, VAŠE DELO JE BILO VZORNO, NE DOPUSTITE, DA OSTANE ČRNA PIKA V NAŠEM MANDATNEM ALIBIJU!**

MILAN ČUČEJ

Predkongresna dejavnost mariborskih komunistov

Po volilni konferenci OO ZK TOZD GE Maribor so njeni člani zelo aktivni, konkretni in delovni. Obravnavali smo zelo uspešno in pravočasno vse tekoče probleme.

Vso pozornost smo posvetili pripravam za sprejetje samoupravnih aktov v mesecu decembru. V ospredju je bil oziroma je še vedno nov sistem nagrajevanja. V ta namen smo organizirali delovni razgovor, kate-

rega so se v velikem številu udeležili tudi nečlani ZK, kar ocenjujemo za pomembno pridobitev. Organizirali smo individualno študijo Kardeljeve knjige, nato smo se zbrali na skupno študijo, kjer smo še bolj živo obravnavali uporabo vsebinskih napotkov omenjene knjige v našem nadaljnjem aktivnem samoupravnem delovanju.

Sodelovali smo v pripravah pri predlaganju delegatov v smeri pravilne razdelitve nalog med člani ZK kakor tudi med ostalimi člani kolektiva. Vsa pozornost je bila posvečena, da bi vsakemu delegatu poverili takšno nalogo, ki jo je v stanju izvršiti oziroma, da rešuje takšne probleme, ki jih najbolj pozna. Dogovorili smo se tudi, da vsak član ZK izvršuje vsaj eno funkcijo, vendar največ tri.

Zelo dobro smo se pripravili za razpravo o kongresnih dokumentih, nato pa organizirali poseben sestanek. Razlaga gradiva je bila zelo dobro podana in razčlenjena. Sledila je zelo živahna razprava.

V tej predkongresni aktivnosti smo ustanovili aktiv mladih komunistov in marksistično knjižnico. Komunisti se moramo nenehno izobraževati, predvsem pa mlajši člani ZK, nanovo sprejeti in seveda mladinci. Omenjena knjižnica bo veliko pripomogla k nadaljnjemu izobraževanju.

Pripravljamo se na proslavo 30-letnice obstoja naše OOKZ TOZD GE Maribor.

VINKO VEIT

Ne tako, tovariši!

Na pisalni mizi pred menoj je ležalo vabilo, ki samo po sebi ne bi bilo nič posebnega:

...Vabimo vas, da se udeležite 1. redne seje delavskega sveta TOZD GIP Gradis GE Maribor, ki bo v petek...

Vabilo kot nešteto drugih. Pa vendar je bilo ta dan drugače kot ponavadi. Potekla je mandatna doba dosedanjemu delavskemu svetu, ki je imel za seboj burno in zelo odgovorno prehojeno pot. Novi člani pa so na ta dan prevzemali to dolžnost z našo veliko željo, da bi, če ne še uspešneje, pa vsaj tako vedno izpolnjevali zadane naloge.

Novi delegati so bili, vsaj tako so mi zadržali s strani konference OOS, skrbno izbrani. O tem ni dvoma. Pa vendar se je že na prvem sestanku pokazala neresnost nekaterih novih članov. Za kaj pravzaprav gre? Vem, da moramo glasovati za vsak sklep z dvigom rok ali kako drugače. Vem tudi, da si delegati niso vedno enotni. To še razumem. Ne razumem pa delegatov, ki se ne zavedajo posledic svojega nepremišljenega ravnanja, ko niso glasovali ne ZA ne PROTI, niti se niso vzdržali glasovanj. Kaj to pomeni? Del članov delavskega sveta je brezbrizno sedelo v dvorani, zapravljalo čas, izkoriščalo zaupanje svojih delavcev, katere zastopajo skratka — oviralo normalno delo delavskega sveta.

Kljub temu, da je velika večina članov delavskega sveta vestna in aktivna in da je bil za predsednika ponovno izvoljen prizadevni tovariš Peter Ilec, ki je v prejšnji mandatni dobi skrbno vodil delavski svet, bodo taki posamezniki samo ovirali delo tega organa. Še je čas, da se zavedajo, da predstavljajo veliko skupino delavcev, ki so jih izbrali in potrdili za kandidate, da jih bodo pravično zastopali, ne pa brezbrizno sedeli na sestanku. Naj bo ZA ali PROTI, vendar svojo odločitev mora javno pokazati. Tega pa se ti tovariši, ko je šlo za zelo pomemben sklep, že na prvem sestanku niso zavedali.

Ne tako, tovariši!

ŠTROF

Slavnostni podpis samoupravnega sporazuma o vzajemni knjižnici v Mariboru

6. marca so se zbrali zastopniki OOS, predsedniki DS in direktorji OZD oz. TOZD v dvorani Komunalne banke v Mariboru, kjer so podpisali samoupravni sporazum o vzajemni knjižnici.

Podpis je bil združen s kulturnim programom. Poslušali smo oktet Milana Zidanška, ki je zapel nekaj lepih pesmi ter recital Srečka Kosovela: »Oreh«, ki ga je podal Rado Pavalec dramski igralec Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru.

Podpis samoupravnega sporazuma o vzajemni knjižnici, ki ga je za TOZD GE Maribor podpisal predsednik DS Peter Ilec.

DROBNE NOVICE IZ MARIBORA

17. 3. 1978 so bile v TOZD GE Maribor volitve delegatov za organe upravljanja v TOZD, za delavski svet GIP GRADIS ter druge organe upravljanja delovni organizaciji. Od skupno 123 volilnih upravičencev jih je velika večina volila.

Organizator kulturnega življenja TOZD GE Maribor je pripravil še eno prijetno presenečenje. V torek 7. 3. so delavci ogledali Partljičevo komedijo OSKUBITE JASTREBA. Nabito poln dvorana in spontan aplavz v Slovenskem narodnem gledališču je bil dokaz, da delavci takih srečanj še želijo.

V FINALU LE STRELKE?

XXVIII. letne športne igre gradbenih delavcev Slovenije

Po predvidenem razporedu so se začela predtekmovanja na XXVIII. letnih športnih igrah gradbenih delavcev Slovenije. Kot prvi so pomerili svoje moči šahisti, in sicer v Trbovljah, kjer je GIP Beton-Zasavje dobro izvedel tekmovanja, le da je imela naša ekipa takrat manj sreče kot lani in se ni uspela uvrstiti v zaključne boje. Večjih presenečenj tudi tokrat ni bilo, saj so se vse favorizirane ekipe uvrstile v finale, le organizator je tokrat zamenjal našo ekipo. V Kopru bodo torej nastopili: Konstruktor, Ingrad, ZRMK in Beton-Zasavje.

Naši šahisti, ki so nastopali v postavi Sičo Jovičević, Sreto Zakič, Idriz Sinanović, Lazar Stevič, Rajko Ivič, Mirko Novak, Jože Jerman in Milan Dular, so v finalni skupini zbrali 24 točk in osvojili solidno 7. mesto.

STRELJANJE

Druga disciplina, ki nam je prinesla prvo razveseljivo novico o naših finalistih, je pokazala, da so se ekipe tokrat zares dobro pripravljale. Tudi nekaj izvrstnih posameznikov je okrepilo posamezne ekipe, tako da dosežni rezultat moških z 841 krogi ni slab, toda še vedno je bilo kar pet boljših ekip in naši so ostali na 6. mestu. Kot sem že omenil nas strelke tudi tokrat niso razočarale in so zasedle četrto mesto s 458 krogi in si s

tem priborile pravico nastopa v finalu. Za našo žensko strelsko ekipo so nastopale: Langeršek Marica, Stanonik Slavka, Erzar Marija in Forjanič Marija. Moška ekipa pa je bila sestavljena iz naslednjih strelcev: Humek Josip, Šenveter Bogo, Kološa Slavko, Stanonik Slavko, Kokalj Ignac in Kolarič Stefan.

KEGLJANJE

V disciplini, kjer je veljalo nekako že po tradiciji, da nismo zatajili, je bilo tokrat malo drugače. Kaj nam pomaga naslov državnih pravakov med tekmovalci, ko pa med rekreativci ne moremo zbrati dovolj dobrih kegljačev in kegljačic, da bi ohranjali uspešnost Gradisove ekipe na ŠIG. Res je, da je bilo vmes tudi nekaj smole, saj so dekleta ostala na šestem mestu za samo 6 kegljev. Niti rutinirani tekmovalci kot sta Tometova in Klemenčičeva, nista imeli zanesljivega meta, tako da tudi malo boljša rezultata Lešnikove in Marčičeve nista pripomogla k uvrstitvi v finale, kamor so se uvrstile ekipe: Ingrada, Gorice, Pionirja in Cevovoda. Tudi kegljači niso imeli najboljšega dne, tako da so jih prehiteli ekipe Gorice, IMP, Ingrad in Konstruktorja. Po prvi polovici tekmovanja so v finalu le strelke, kar kaže na to, da smo se tokrat malo slabše pripravljali kot pretekla leta. Upamo, da bo v nadaljevanju boljše.

Vesetje na zmagovalnem odru

»Ijadam« ob rob

Vse več in iz dneva v dan lahko v raznih dnevnih časopisih zasledimo v športnih rubrikah naslove in članke, ki nasprotujejo »ijadam« kot jih novinarji po domače imenujejo. Ne v zagovor vsem tem govoricam in pisarijam, ki imajo vse več ali manj točno določene cilje, da bi se delavske športne igre onemogočile in bi se sredstva, ki jih delovne organizacije namenjujejo za rekreacijo svojih ljudi, stekala v športnih organizacijah oz. temeljnih telesno kulturnih skupnostih.

Toda ali nismo želeli z ustanavljanjem TTKS začeti tudi z množično rekreacijo vseh delovnih ljudi? Vrstile so se akcije za akcijo, od TRIM tekmovanja do raznih republiških iger. Seveda pa vsaka organizacija

tekmovanja tudi nekaj stane. In prav gotovo se udeležba s petimi ali desetimi ekipami ne more primerjati s tekmovanjem kjer jih nastopa preko 100 s skoraj 3000 udeleženci. Pri tem pa velja poudariti, da je na obeh tekmovanjih potrebno zagotoviti dobro organizacijo, pri večjem številu je to še toliko bolj potrebno.

Medtem ko imamo gradbinci na tem področju že kar lepo tradicijo so nam vedno očitali tudi veliko razmetavanje z denarjem zaradi »nepotrebnih stvari«, ki bi jih morali izločiti iz sporeda ŠIG, pa naj bo to letnih ali zimskih.

Vse to nas je vodilo v reorganizacijo, ki smo jo uspešno uvedli že leta 1976. Tekmovanje na letnih ŠIG se odvíja po posameznih panogah,

tako da je število udeleženih ekip iz leta v leto večje, medtem ko stroški naraščajo le z dvigom porasta cen.

Podobno bo kmalu treba izvesti tudi pri zimskih športih, saj je tekmovalcev vsako leto več, kar bi nas moralo samo razveseljevati, ne pa da nas zato še kritizirajo.

In katera je najbolj boleča točka? Vsekakor najbolj pade v oči enotno uniformirana ekipa in to gre samo v breme organizatorja, ne pa vseh udeležencev, kot zmotno prikazujejo nekateri novinarji. Tudi številke so včasih tako alarmantne, da se povsem upravičeno lahko vprašujemo, kdo jih je dal in kako se lahko nato tako podatki objavljajo.

V ljubljanskem Dnevniku n. pr. lahko v členu z naslovom »Ijadam ob rob« z dne 27. 3. 1978 preberemo, da so bili stroški letošnjih zimskih ŠIG kar 600 milijonov pri čemer niso upoštevani stroški posameznih ekip za priprave in tekmovanja. Če

pomislimo, da je številka kar desetkrat manjša in še malo, potem je takšno neresnično pisanje res bolj škodljivo kot koristno za delavske igre in še posebno za ŠIG, ki jih vsi omenjajo kot primer.

Ob koncu lahko ugotovimo, da je bil osnovni cilj skrbno sestavljene akcije, da bi se kar največ delovnih ljudi ukvarjalo z rekreacijo doseženo. Razveseljivo je tudi to, da je v porastu tudi raznovrstnost športnih panog, kar daje spodbudo športnim delavcem, ki se v delovnih organizacijah ukvarjajo z organiziranjem in sprovajanjem teh akcij in patudi tistim rekeatorjem, ki po službeni dolžnosti opravljajo to funkcijo.

MK

Rešitev krležanke

VODORAVNO: Zrim, aroma, ajda, talon, PU, Orly, rt, Pohorje, Age, Arch, ataman, GZ, od, izvid, na, Rizmal, olikan, aml, las, ona, jus, DS, torpeda, Miha, Ikar, Ane, Tivat, senior, Jeršan, oštarija, vpsi, Ank, eo, gater, rabin, KM, struna, sef, enota, bikoborba, le, Altaj, radian, ion, alarm, Bond, EGS, ata, Miro, ar, sreda, stanarine, telur, ton, Sinaj.

GRADISOV VESTNIK izdaja organizacija združenega dela gradbeno industrijskega podjetja Gradis v Ljubljani. Izhaja mesečno v 9000 izvodih. Ureja ga uredniški odbor v sestavi: Mario Hernec, Franjo Štromajer, Ivanka Pogačnik, Vinko Damjan, Štefan Žemva, Vinko Koletič in Nada Muminović. Glavni in odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tehnični urednik: Matija Krnc. Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Naslov uredništva: GIP Gradis Ljubljana, Šmartinska 134 a.

